

คณะหมอเต๋ย

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โดยธรรมชาติ ตัวรู้มันมีอยู่ตลอดเวลา โดยธรรมชาตินะ โดยธรรมชาติของคน ตั้งแต่เราเกิด เพราะจิตปฏิสนธิ “ปฏิสนธิจิต” มันเป็นพลังงาน ความคิดของเรามันเป็น เปลือก

เราจะเปรียบเทียบของคนเหมือนส้ม ส้มมันต้องมีเปลือกส้มโดยธรรมชาติของมัน เวลาเราหยิบส้ม เราต้องหยิบโคนเปลือกส้มเป็นธรรมชาติใช่ไหม เวลาหยิบผลส้ม เราหยิบไปจะโคนเปลือกส้มไหม? มันธรรมชาติเลย มันต้องโคนเปลือกส้มเป็นธรรมดา ที่นี้โดยเปลือกส้ม เพราะเราหยิบเปลือกส้มกัน

“ความคิด คือเปลือกส้ม”

“ตัวจิต คือตัวเนื้อส้ม”

พวกเราจะไม่เคยจับโคนตัวจิตเลย แล้วไม่เห็นจิตตรงไหนด้วย เห็นแต่ความคิดตัวเอง

“แล้วความคิดเกิดดับ” พอคิดว่าตัวเองความคิดเกิดดับ แล้วก็ว่ามันนามรูปเกิดดับๆ แล้วก็ว่านั่นคือนิพพานกัน.. นี่ มันไม่ใช่! แค่เปลือกส้ม แค่ความคิด

ที่นี้ธรรมาคำความคิดมันแค่ความคิดกับตัวจิต?

ตัวจิตมันมีอยู่แล้วใช่ไหม ที่นี้ตัวจิตมีอยู่แล้ว แต่เราไม่เคยเข้าไปถึงมัน เราถึงไม่รู้จักมันเลย

ทีนี้เวลาภาวนากันก็ไปดูความเกิดดับ ดูความเกิดดับความคิด แล้วพอความคิดมันสงบตัวลงก็ว่านั่นเป็นสมาธิ นั่นเป็นอะไรไป.. แต่ไม่ใช่เรื่องเลย!

เราจะเห็นว่า.. เราจะชี้ให้เห็นว่า “ความคิดกับตัวจิต”

ทีนี้ตัวจิต ธรรมดานั้นมีอยู่โดยธรรมชาติของมันจริงไหม ธรรมชาติมีของมัน แต่เราไม่เคยเห็นมัน เหมือนพลังงานมันจะส่งออกโดยธรรมดา แต่ตัวพลังงานจะไม่ใช่จิตตัวมันเอง

ทีนี้จิตจะตกวงค์ เวลาจิตตกวงค์ เวลาจับพุทโธไป โดยธรรมชาติของมัน มันตกวงค์มันมีตัวรู้ไหม? .. มี! ถ้าไม่มี ก็เราคนตาย ถ้าไม่มีตัวรู้ คือจิตออกจากร่างไป

จิตมันมีอยู่โดยธรรมชาติใช่ไหม? เราจะตกวงค์-ไม่ตกวงค์ก็มีจิตอยู่

มีตัวรู้ไหม? .. มี! แต่เราเห็นมันไหม? .. ไม่เห็น เราไม่เห็นมัน เราไม่เข้าใจมัน.. มันตกวงค์ไง ตกวงค์เพราะอะไร “ตกวงค์” พอเวลาตกวงค์มันจะหายไปเลย พอหายไปเลย คำว่า “หายไปเลย” ทำไมหายไปเลย เราต้องไม่มีสิ แต่เรามี แต่ว่ามันหายไปเลย แต่หายไปที่ไหน?

นี่ไง พรหมลูกฟักใจ เวลาคนตกวงค์ เขาเรียกว่าเหมือนกับพรหมลูกฟัก

ถ้าว่าเป็นสมาธิชนิดหนึ่งไหม? .. เป็น! แต่เป็นมิจฉาสมาธิใจ เป็นสมาธิที่ผิด ที่ไม่ต้องการ สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ใจ

โยม : ตัวนี้กับหลับ คนละเรื่องกันใช่ไหม?

หลวงพ่ : ประสาเรามันอยู่ด้วยกันจะบอกว่า

มันอยู่ด้วยกันเราจะยกกลับมาเปรียบเทียบอีกทีหนึ่ง “สัมพันธ์เปลือกสัมพันธ์” โดยธรรมชาติสัมพันธ์ต้องมี-เปลือกสัมพันธ์ต้องมีอยู่โดยธรรมชาติใช่ไหม แต่เวลาเราจับถึงตัวเปลือกสัมพันธ์ เรา รู้จักเนื้อสัมพันธ์ไหม? .. ไม่รู้ เพราะเนื้อสัมพันธ์อยู่ในเปลือกสัมพันธ์ กระทบสัมพันธ์สัมพันธ์เปลือกสัมพันธ์จริงไหม

ทีนี้เวลานั้นตลกวงค์ เวลาตัวจิต.. ตัวรู้มันมีไหม? .. มันมี แต่เราไม่เข้าใจ นี่ไง ถึงว่าเป็นอวิชชา ทีนี้ พอตรงนี้ปั๊บ มันจะอยู่ที่การแบ่งแยกว่า “เราแบ่งแยกถูกหรือเปล่า” ทีนี้ถ้าแบ่งแยกไม่ถูก ส่วนใหญ่แบ่งแยกไม่ถูก แล้วไม่รู้จักแบ่งแยก แล้วแบ่งแยกไม่เป็น ก็เลยเคลมเอาว่า “นี่คือผลของการปฏิบัติ” ใหม่ๆ ที่พิศหมดเลย.. (เอ้อ)

โยม : แล้วเวลาออกจากวงค์ ออกอย่างไร?

หลวงพ่ : ออกจากวงค์ มันเหมือนกับสะอึกตื่น มันไม่มีสติหรอก

เวลาเข้าวงค์ เรากำหนดพุทโธ หรือเรากำหนดพุทโธ เราต้องการสมาธิ แต่เพราะขาดสติ มันเลยวูบหายไปเลย คราวนี้วูบหายไปนั่นนะ “วูบหาย” เหมือนรถ เราหลับใน เราเสียการทรงตัวแล้ว ถ้าเสียการทรงตัว รถเสียการทรงตัว รถเราตกถนน แน่นนอน เพราะรถมันเป็นวัตถุ

แต่จิตเหมือนกัน จิตนี้พอมันวูบหายไป มันเสียการควบคุมแล้ว แล้วจะออกอย่างไร? ในเมื่อมันเสียการควบคุมไปแล้ว เราจะดึงกลับมาอย่างไร? ทีนี้จะดึงกลับมา ถ้าคนจะเป็น ถ้าเห็นการเสียการทรงตัวด้วย แล้วเห็นการดึงกลับด้วย นี่ก็คือ คนแบบว่า ทำปฏิบัติมา มีความผิดพลาดแล้วแก้ไขจนถูกต้องได้

แต่ขณะที่เรานี้เสียการทรงตัวแล้ว เป็นวงค์ไปแล้ว หายไปแล้ว แล้วดึงกลับมาอย่างไร? .. ไม่ได้เลย มันจะกลับมา ถ้าดึงกลับมา คำว่า “ไม่ได้เลย” หมายถึงว่า “การกระทำที่ถูกต้อง! การกระทำที่ถูกต้อง!” แต่มันจะกลับมาโดยสัญชาตญาณ โดยกลับมา เพราะของมันมีอยู่ เหมือนเช่นเรา เราผิดพลาดอะไรไป แล้วสำนึกตัว เรากลับมาทำดีขึ้นมา.. นี่การสำนึกตัว

แต่ขณะที่จิตมันตลกวงค์ไปแล้วมันกลับมา มันไม่สำนึกตัวหรอก มันไม่รู้เรื่องแล้วยังเคลมมาด้วยว่าเป็นสมาธิด้วย แล้วเถียงเก่งด้วย (หัวเราะ) อ้าว.. ว่าไป

โยม : อยู่ดีๆ มัน “เอ๊ะ” ขึ้นมา

หลวงพ่ : นั่นล่ะ! นั่นล่ะ! นั่นล่ะ.. ไซ้! “เอ๊ะ” เราจะบอกว่าเหมือนกับสะอึกตื่นใจ เหมือนกับสะอึกตื่น

โยม : พอมีความคิดขึ้นมา มันก็เริ่มถอยขึ้นมา

หลวงพ่ : ตกวงค์ ลั่นเปอร์เซ็นต์

“การแก้การตกวงค์” การแก้การการตกวงค์ เห็นไหม เวลาเราพูด อย่างเช่น เวลาพูด เราพูดถึงการปฏิบัติ เราต้องมีสติ! เราต้องมีสติ! แล้วเราต้องมีความพินิจ วิเคราะห์ เราต้องมีความรอบคอบ ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม ต้องอาศัยทุกอย่าง

ที่นี้การปฏิบัติเขาบอก “โอ้โฮ.. ทำไมยุ่งขนาดนี้วะ”

“กูไม่เอาแบบนี้ได้ไหม กูทำของกูเองได้ไหม ทำสบายๆ อย่างที่กูชอบได้ไหม”

ได้! ผลมันก็อย่างนั้นไง

โยม : ถ้าอย่างทีเวลามันลงวงค์ไปแล้ว

หลวงพ่ : เออ..

โยม : ความคิดมีไหม?

หลวงพ่ : ไม่มี.. หายไปเลย

โยม : แล้วถ้ายังมีความคิดอยู่ ก็แสดงว่าไม่ลงวงค์

หลวงพ่ : ใช่! ถ้ามีความคิดอยู่ ไม่ใช่วงค์.. แต่! แต่ความคิดตัวที่ว่า เราว่ามีความคิด หรือความคิดโดยสัญชาตญาณ มันเป็นไปโดยธรรมชาติของจิต ธรรมชาติของความคิด ธรรมชาติของธาตุรู้ ธาตุรู้มันมีอยู่ แต่เราไม่เป็นสัมมา คือเราควบคุมไม่ได้ เราไม่สามารถควบคุมได้

ที่นี้ พอคำว่า “มีความคิด” มันต้องมี ๒ ประเด็น

ประเด็น ๑. คำว่า “มีโดยสัญชาตญาณ” คือ แดดกับความร้อน ออกไปกลางแจ้ง แดดต้องร้อนแน่นอน ธรรมชาติของมันมีอยู่แล้ว แต่เราควบคุมไม่ได้ มันก็เป็นมิจา เหมือนกัน แต่ถ้ามีความคิดด้วย แล้วควบคุมได้ แล้วเข้าใจได้ เพราะคำว่า “ควบคุมได้” มันจะตกวงค์ไปไม่ได้! มันจะตกวงค์ไปไม่ได้!

สิ่งที่ควบคุมได้.. รถนี้ควบคุมได้บนถนน มันจะตกลงข้างทางใหม่?

เหมือนกัน.. จิต! จิต.. เวลาเราเทียบจิต เหมือนความเร็วของรถ เวลามันทำงานนะ นี่เรากุยกั๊กเรื่องพื้นฐานสมาธิเนาะ เคียววิปัสสนายังไปอีกไกล อ้าวๆ.. ว่าต่อไป

หมอจะถามว่า “ถ้าตกวงค์นี้มีผู้รู้ใช่ไหม?”.. มี! แต่ผู้รู้ ทุกอย่าง มิจฉาสมาธิ สัมมาสมาธิ มิจฉาปัญญา สัมมาปัญญา มิจฉา.. มรรค ๘ มรรค ๘ “มิจฉามรรค สัมมา มรรค”

ตอนปัจจุบันนี้ การปฏิบัติโดยปฏิบัติกันด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผิดกันหมด เลย ๘๘ % มิจฉาหมด.. มิจฉาทั้งนั้น! อ้าว.. พุดแล้วขึ้น อ้าว.. ว่าไปเลย

ทีนี้ประสาเรา มันต้องคนรู้จริงแล้วมันจะเคลียร์ตรงปัญหานี้ได้หมด ทีนี้ในสังคม เรามันไม่มีใครรู้จริง มันเลยเคลียร์ปัญหาไม่ได้

โยม : ทำอย่างไร ไม่ให้มันวูบ

หลวงพ่ : นี่มันต้องแก้.. ที่เรารู้เมื่อไหร่ก็บอกเวลาไปปฏิบัติ พอเริ่มต้นมาจาก พื้นฐาน ทุกคนก็ไปปฏิบัติเสรมัน เห็นว่าเป็นความยุ่งยาก

แต่ถ้าครูบาอาจารย์ อย่างเช่นหลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เรา ท่านจะบอก “ศีล สมาธิ ปัญญา”

ทำไมต้องมี “ศีล สมาธิ ปัญญา”? เพราะตัวศีลทำปกติของใจ ตัวศีลคือตัวพื้นฐาน คือตัวไม่ให้ตกวงค์ ไม่ให้เป็นมิจฉาไป ให้มันเสียหายไป ในการปฏิบัติเราลงทุนลงแรง แล้วควรได้ประโยชน์ขึ้นมา.. ฉะนั้นมันต้องมีพื้นฐาน

แต่คนไปมองว่า “พื้นฐานนี้เป็นเรื่องยุ่งยาก พื้นฐานเป็นเรื่องไม่มีความจำเป็น” แล้วไอ้พวกโง่ๆ มันก็บอกว่า “ทางลัดๆ” ลัดลงนรก! ลัดลงนรกกัน!

ถ้ามีพื้นฐานขึ้นมาแล้ว แม่แต่มีพื้นฐานก็ยังผิดอยู่ ฟังนะ!
พื้นฐานนี้ทำให้พวกเรามี คุณติ การศึกษาเรามีพื้นฐานดี การศึกษาไป มันจะไปได้ดีมากเลย
ถ้าพื้นฐานไม่ดี มันก็มีการศึกษา มันจะมีความลำบากมาก

มีพื้นฐานดี! แต่ไม่มีความสนใจ ไม่มีความเข้าใจ มันก็ยังเสียวหายอยู่เหมือนเดิม

มีพื้นฐานดี! โดยธรรมชาติของการปฏิบัติ เรายังมีกิเลสกัน

ผิดทั้งหมด! คนปฏิบัตินะ ผิดทั้งนั้นนะ เพราะเรามีวิชา เรามีความไม่รู้ เหมือนกับเราทำงาน เราตั้งใจเห็นเขาทำงานแล้วเราตั้งใจทำงาน แต่เราทำด้วยความไม่ เป็นไป ทำอย่างไรมันก็มีความผิดพลาดเป็นธรรมดา

เราจะบอกว่า “การตกวงค์เป็นเรื่องธรรมดา” แต่ที่นี้ธรรมดาแล้ว ถ้ามีพื้นฐานมา ดี มันจะแก้ไขได้ แล้วมันจะเห็นคุณของศีล เห็นคุณของการสงบสงัดใจ ในหมู่ชาวพุทธ จะบอกประจำ

มันมีเมื่อ ๒ วันนี่ มีลูกศิษย์การบินไทย เขาพาญาติเขามา เพราะเขาสงสารญาติ เขามาก ญาติเขาทำงานโรงแรม แล้วออกมาบวช เขาบอกเขาสำเร็จหมดแล้ว ที่นี้ไอ้ญาติ เขา เขาไม่เชื่อ เขาไม่เชื่อแล้วเขาก็พยายามจะดึงมาหาเรานี้ไง

บอก “กูไม่ไปหรอก เพราะพระป้านี้ไม่มีความหมายเลย ไม่จริง ต้องอยู่ป่า สู้กู ไม่ได้ กูอยู่ในเมือง กูสำเร็จแล้ว”

สังคัมคิดกันอย่างนั้นไง คิดว่าทำไมเราต้องออกวิเวก คิดว่าทำไมเราต้องปลีกเร้น .. กี่นี้ไง ย้อนกลับมาที่นี้ไง เราต้องปลีกเร้นเพราะอะไร เพราะเราปลีกเร้น

การปลีกเร้นนะนะ ภวานายากกว่าอยู่กับการคลุกคลี เพราะการคลุกคลีเรา เรานั่ง ภวานากัน เราไปปฏิบัติกัน ๔-๕ คน สบายใจ โอ้โฮ.. มีหมู่มีคณะ ไปคนเดียวสิ โอ้โฮ.. เสียว กลัวผี กลัวทุกอย่างเลย การปลีกเร้นไป มันจะเห็นโทษมหาศาลเลย การปลีกเร้นไป ยิ่งจะเห็นโทษยิ่งกว่าการคลุกคลี ก็การคลุกคลีในหมู่ที่ภวานาไม่เป็นหรอก เพราะกิเลส เราชอบอย่างนี้ มันนอนใจไง

คนคิดมูมกลับ ธรรมะนี่กลับกับโลกหมด ทวนกระแสหมด คิดมูมกลับหมดเลย แต่โลกคิดกันไม่ออก ไม่เห็นคุณค่าของมัน แต่พอเราไปอยู่อย่างนี้ปั๊บ เราปรับตัวเรา เรา ทำได้จนถึงที่สุดแล้ว มันจะอยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ อยู่ในที่คลุกคลีก็ได้ ไปอยู่ในที่ปลีกเร้นก็ได้ เพราะมันเข้าใจหมด มันรู้หมด แต่เพราะความไม่เข้าใจของเรา เราถึงบอกว่า “ไม่จริง โอ้

พวกเอ็งไม่จริง ไอ้พวกหลีกเร้นไม่จริง ไอ้พวกมาต่อสู้อ้อ ไอ้พวกนี้คือพวกไม่เอาไหน สู้อู
ไม่ได้ ูกคูกคคืออยู่” ไม้รู้ว่านั่นเรื่องกิเลสหมดเลย

แล้วพอมหาเราเนี่ยเขาบอก พอมหาเราปั๊บ พอเขาพูดขึ้นมา เราถามคำเดียวเลย

“ปฏิบัติเพื่ออะไร? ปฏิบัติเพื่ออะไร? บวชนี้นบวชเพื่อทำไม?”

ถ้าบวชมาเพื่อความเป็นอยู่ ก็เท่านั้นนะ ถ้าบวชมาเพื่อมรรคผลนิพพาน เอ็งผิด
หมดเลย

แล้วบอกให้ถูกทำอย่างไร?

นี่ตรงนี้ไง.. พอเขาภาวนาไป เขาจะไปรู้เห็นสิ่งต่างๆ ด้วยความคิด เห็นนิมิต เห็น
ความปัญญาที่เกิดขึ้นเป็นความคิดหมด ไม่ใช่ตัวจิต แล้วไปเข้าใจตรงนี้ว่าเป็นคุณธรรม
ต่างๆ ที่ยังไม่ได้ทำอะไรเลยนะ ยังไม่ได้ภาวนาอะไรเลย

พอเราอธิบายปั๊บ แกยอมรับว่าผิด แล้วถามเราว่า “จะทำอย่างไรต่อไป? ควรจะ
ทำให้ถูก ทำอย่างไร?” “พุทโธคำเดียว” กลับไปที่เนื้อสัมผัส เปลือกสัมผัสจะเป็นความคิดปก
ให้ได้

ถ้าปัญญาอบรมสมาธิ คือการปกเนื้อสัมผัส ถ้าพุทโธๆ คือเจาะสัมผัสเข้าไป ถ้าเจาะเข้า
ไปถึงเนื้อสัมผัส เนื้อสัมผัสมีสติ สมาธินี้มันจะดีมาก โดยสัมผัส ไม่มีชีวิต.. แต่โดยจิต มันมีชีวิต
นะ “สันตติ ธาตุรู้ พลังงาน” มันมีชีวิต มันสืบต่อ แร่ธาตุต่างๆ สสารของโลกมันแปร
สภาพหมด แต่สสารของธาตุรู้ มันเป็นสิ่งที่มีชีวิตที่มันสืบต่อได้ตลอดเวลา

แล้วเวลามันสงบเข้าไปถึงตัวมันแล้ว สิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่มีความรู้สึก นี่มัน
กระทบกัน เห็นไหม ระหว่างเนื้อสัมผัสกับเปลือกสัมผัสมันสัมผัสกัน มันถึงออกมาเป็นคำพูด
ที่เราพูดกันอยู่ นี่คือขั้น ๕ นี่คือสามัญสำนึกของมนุษย์

แต่ในสามัญสำนึกของมนุษย์ มันมีส่วนประกอบ ความคิดมีส่วนประกอบไปด้วย
อะไร?

เปลือกสัมผัส คือขั้น ๕ “รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ” คือข้อมูล

แต่ข้อมูลนี้ ถ้าไม่มีพลังงาน มันจะสื่อสารออกมา.. เป็นไปไม่ได้ รูป รส กลิ่น เสียง นี่สื่อสารไม่ได้ ถ้าจิตสงบเข้าไปแล้วมันกระทบ ความรู้สึกกระทบ เพราะอะไร เพราะว่าสิ่งที่คิด

“พลังงานกับความคิดไม่ใช่อันเดียวกัน แต่มันอยู่ด้วยกัน” โดยสามัญสำนึก มันจะเป็นสัญชาตญาณ เป็นการดำเนินงาน ธรรมชาติของมันเป็นอย่างนี้

แต่เพราะสติ พอเรามีสมาธิเข้าไป มันจะล้างตรงนี้ออก ไม่ใช่ความคิด.. เป็นสมาธิ .. แล้วคุณมันเสวยอารมณ์ คือเราถูกระทบ ดูความคิด

ที่เขาบอกว่า “คุณามรูปๆ แล้วเกิดดับๆ” .. เฮงชวย! เกิดดับๆ ไฟก็เกิดดับ.. ไฟ ถนน เวลาแสงมันอ่อนลง ไฟมันจะติดเอง แล้วเอ็งทำความรู้สึกเอ็ง เอ็งใช้พลังงานอันนั้น อันเดียวหรือ? แต่ถ้าเป็นชีวิต พลังงานมันจะมีมหาศาลเลย พอมันกระทบ

ทีนี้จะย้อนกลับมาที่สมาธิ.. สมาธิสำคัญอย่างไร?

ถ้าไม่มีสมาธินะ มันเป็นสัญชาตญาณ มันเป็นพลังงานของมัน ความคิดออกมาจากใคร? จากอวิชา จากภพ จากตัวตน ความคิดออกมาจากตัวตน ปัญญาความคิด ทั้งหมดมาจากกิเลส มาจากตัวตน มาจากทิฐิมานะของเรา ทั้งที่ธรรมชาติพระพุทธเจ้า อย่างหนึ่ง เราคิดอีกอย่างหนึ่ง

ทีนี้พอมันออกมามันเป็นโลกียปัญญา.. โลกียปัญญาคืออะไร?

โลกียปัญญา คือความคิดจากตัวตนของเรา ความคิดจากสถานะของเรา

แต่ถ้ามันเป็นสมาธิเข้ามา ตัวตนมันจะสงบตัวลง ตัวตนของเรา ทิฐิมานะของเรา สงบตัวลง แต่พลังงานบริสุทธิ์ พลังงานคือตัวสมาธิไง ถ้าตัวนี้มีปั๊บน้ำ ตัวนี้มีขี้ผึ้ง ตัวนี้มีเงินมีกำลังแข็งแรงขึ้นมา มันสามารถ พลังงานตัวนี้ เสวยกับความคิด จับความคิดได้ พอจับความคิดได้ แยกแยะความคิดได้! แยกแยะความคิดได้!

พอแยกแยะความคิด “การแยกแยะความคิด” แยกแยะเพื่ออะไร?

เพราะสิ่งที่พวกเรา.. ในสามัญสำนึกของพวกเราว่า “เราคือเรา.. ชีวิตคือเรา”..
ตั้งโยชนี่ไง

“สักกายทิฎฐิ” ความเห็นผิด จิตได้สำนึกเห็นผิด ไม่ใช่ความคิดเห็นผิด ความคิดชี้
ไม้! ความคิดชี้ไม้มาก มันว่ามันเห็นถูก อ่านตำราเราทั้งหมด ไม่อยากพูดเลย เราจะ
บอกว่า “รู้แบบควายๆ ใจ” ไม่รู้หรือความจริง

จิตได้สำนึกไม่ยอมรับ.. นี่ปัญญาคนละมิติไป มิติของความคิดกับมิติของจิต

เราถึงบอกว่า “ปัญญาจากจิตไม่ใช่ปัญญาจากสมอง” วิทยาศาสตร์นี้ปัญญาจาก
สมอง ปัญญาจากสถิติ ปัญญาจากข้อมูล แต่ตัวพลังงานนี้ปัญญาจากจิต นี่มรรคญาณ!
มรรคญาณอยู่นี่!

ทีนี้ว่าสิ่งที่บอกว่า นามรูป การเกิดดับ “เกิดดับ” อะไรทำให้เกิดดับ? อะไรทำให้
เกิด? อะไรทำให้ดับ?

เห็นแต่เกิดดับๆ.. ก็คนบ้า! มันเกิดดับ อะไรพาเกิดดับ? แล้วมันพาเกิดดับ ตัวมัน
เองมันจะเห็นสิ่งที่เราให้ เกิด สิ่งที่เราให้ดับ กระทบ แล้วแยกแยะด้วยปัญญา

โยม : ต้องไปลองไปอีกทีหนึ่งการเกิดดับ

หลวงพ่ : ใช่.. อันนี้มันต้องเห็นก่อน

โดยการปฏิบัติ พวกเราจะเอากำปั่นทุบดิน จะเอาสถานะตามความพอใจของเรา
แต่ความจริงมันไม่ใช่ เรานั่งกันอยู่นี้ เรามีเงินกันคนละนิดหน่อย แล้วมีคนปล้นออกไป
เรารู้ว่าคนนี้ฉกฉวยชิงเงินของเราไป แต่เรายังจับตัวเขาไม่ได้ เราจะเอาเขามาลงโทษได้
ไหม

จิต! จิต! เวลาจิตสงบเข้ามา.. “จิตเห็นอาการของจิต” อาการของจิตเป็นผู้ขโมย
อาการของจิตเพราะอะไร เพราะมันลากตัวจิตนี้ออกมา เราไม่เคยจับตัวมันได้ เราจะจับ
ตัวมันได้อย่างไร?

การที่เขาบอกว่า “ปัญญาสายตรง การวิปัสสนานั่น” โภกทั้งหมด! โภกทั้งหมด! โภกทั้งหมด! โภกทั้งหมด! โภกทั้งหมด! เพราะมันเป็นสามัญสำนึกที่ตัวเองคิดขึ้นมาเอง เพราะตัวเองยังไม่เห็นใจ ไม่เห็นผู้ขโมย

“การขุดคุ้ยหากิเลส” หลวงตาจะพูดบ่อย “การปฏิบัติมันไม่ใช่ว่าปฏิบัติการวิปัสสนาไปโดยธรรมชาติของมัน มันต้องการขุดคุ้ยหากิเลส หาผู้ต้องหาให้ได้ก่อน จับผู้ต้องหาได้ แล้วเอาผู้ต้องหาขึ้นศาล”

“การขึ้นศาล” นั่นเป็นวิปัสสนา แต่ไม่มีใครบ้างเห็นผู้ต้องหา จับผู้ต้องหาได้.. ไม่มีเลย! ไม่มีเลย!

ถ้ามี.. ไม่พูดกันอย่างนั้น การเทศน์การสอนอย่างนั้น โภกทั้งหมด! เหมือนฟังเขาเล่ามา แล้วมาพูดต่อ ไม่เคยทำงานด้วยข้อเท็จจริง ไม่เคยเห็นจริง ถ้าเห็นจริง พูดอย่างนั้นไม่ได้ เพราะหลวงปู่ดุลย์ เวลาหลวงปู่ดุลย์พูด “จิตเห็นจิต! จิตเห็นจิต! จิตเห็นอาการของจิต จิตรู้จิต! จิตรู้จิต!”

ไม่ใช่จิต บ้า! บ้า!

โยม : หลวงพ่อครับ แล้วผลจากการตกแก้วคันนี้มันจะทำให้สดชื่นไหม เวลาออกจากสมาธิ?

หลวงพ่อ : ไม่.. สดชื่นเพราะเราคิด สดชื่นเพราะมันยังใหม่อยู่

อย่างเช่นเรา เราไปเจอสิ่งใด อาหารจานแรกกินแล้วอร่อยมาก อาหารกินซ้ำๆ ไปแล้วมันจะเบื่อ เวลาจิตมันลงแก้วก็ไป เพราะคนมันไม่เคยเป็น อย่างนี้พูดแล้วเห็นใหม่ พูดเมื่อไหร่ “แก้วคันนี้คือมิชฌาสมาธิ” จะว่าไม่ใช่สมาธิก็ไม่ใช่ แต่ถ้าเป็นสมาธิโดยสัมมา ก็ไม่ใช่

ถ้าเป็นสัมมา มันจะมีกำลังของมัน อย่างที่พูด ถ้าเป็นสัมมานะ สัม-เปลือกสัม จากเนื้อสัมกับเปลือกสัมมันคนละรสนะ “เปลือกสัม.. ขม เนื้อสัม.. หวาน”

ถ้าเราอยู่ที่เนื้อสัม เราอยู่ที่เปลือกสัม รสของความที่สดชื่น ความสุข ความอะไรนี้ มันจะต่างกัน ถ้าเข้าไปถึงอันนี้ละ พูดไม่ออกเลย มันไม่มีในโลก ในโลกเขาหากันไม่ได้

แต่เวลามานะ “ว่างๆ ว่างๆ” โกหกหมด!

โยม : อย่างนี้เอาตัวความสดชื่นเป็นตัววัดได้ไหมว่าที่เมื่อกี
ที่
เข้าสมาธิไปมันใช่หรือไม่ใช่

หลวงพ่ : ได้.. มันพูดอย่างนี้ละ ถ้าพูดอย่างนี้ปั๊บ เวลาเราพูด เราพูดเป็นข้อเท็จจริง
เลย

แล้วมีลูกศิษย์มาถาม เราจะบอกว่ามีฉากกับสัมมา “มรรคญาณ” มรรคญาณหรือ
มรรคสามัคคีมันอย่างไร ลูกศิษย์เคยถามว่า “หลวงพ่ว่ามาสิว่าใช้สมาธิหน้าหนักเท่าไร
ใช้ปัญญาหน้าหนักเท่าไร” คิดไง นี้จะย้อนกลับมาที่นี้ ปัญหานี้ปัญหาเดียวกัน

ปัญหาเดียวกันว่า “สมาธินี้มันสดชื่นไหม? กำลังสมาธิเป็นอย่างไร?”

เราพยายามจะไปตั้งเป้านี้ผิดแล้วรู้ใหม่ ถ้าการตั้งเป้าอย่างนี้เขาเรียก “ค้นหาซ่อน
ค้นหา”

๑. โดยสามัญสำนึก ทุกคนปรารถนาดี ทุกคนมีความอยากคืออยู่ ความอยากอันนี้
เป็นสัญชาตญาณของมนุษย์

ที่นี้เวลาปฏิบัติปั๊บ เราต้องอยากในเหตุ ในความเพียร แต่ถ้าเราไปสร้างกรอบปั๊บ
ถ้าทำอย่างนี้เหมือนสร้างกรอบ พอสร้างกรอบปั๊บ จิตได้สำนึกมันจะสร้างกรอบขึ้นมา
แล้วเราปฏิบัติจะได้แก่นั่นๆ

ฉะนั้น เราจะพูดอย่างนี้ขึ้นมา คำนี้ขึ้นมา เพราะเราจะบอกว่า เรานั่งอยู่กัน ๕ คน
เราต้องทำสมาธิ คำว่าทำสมาธิมันเป็นเจโตวิมุตตินะ ต้องจิตสงบก่อน แล้วค่อยออก
วิปัสสนา ถ้าเรานั่งกันอยู่ ๕ คน เราจะทำเจโตวิมุตติ เราทำสมาธิกัน ๕ คนนี้จะไม่
เหมือนกัน จะไม่เท่ากัน

แล้วการใช้งาน อย่างเช่นเรา อย่างเรา เราคนประหยัด ให้เราวันละ ๑๐๐ บาท เรา
ใช้เหลือเพื่อเลย เราใช้ไม่เกินวันละ ๑๐ บาท เราเหลืออยู่ตั้ง ๕๐ บาทนะ อย่างโยมก็ใช้
มากหน่อย บางคนขึ้นมาเป็นที่แบบว่าคนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ๑๐๐ บาทนี้ออกไปจากบ้าน
ไม่พอแล้ว

เราจะบอกว่าสมาธิ บางคนแค่นี้ก็วิปัสสนาได้แล้ว บางคนต้องใช้มากหน่อยหนึ่ง การใช้สมาธิ มันไม่ใช่ว่าต้องกฏตายตัว มันอยู่ที่ว่าเรา ถ้ามีกำลังอย่างนี้ แล้วเราใช้ปัญญาแล้ว สิ่งนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเราไหม? มันคือคลายความสงสัยเราไหม? มันคือคลายความยึดมั่นถือมั่นของเราไหม?

บางคนจิตมันมีหลัก มีสมาธิ มีความหนักแน่นมาก แต่พอไปคลายแล้ว มันก็ไม่ยอมเชื่อ เพราะกิเลสของคนไม่เท่ากัน การทำงานเหมือนกัน แต่กำลังหรือปัญญาของคนต่างกันหมด ผลที่ตอบมานะ ถึงที่สุดแล้วอันเดียวกัน แต่ผลที่ตอบมา คำว่าที่ตอบมา เพราะกิเลสหนา-หายาบต่างกัน พอกิเลสหนา-หายาบต่างกัน คนที่กิเลสหนาก็ต้องใช้ความใคร่ครวญที่มากกว่า ใช้กำลังที่มากกว่า คนที่กิเลสบาง ใช้กำลังที่น้อยกว่า ใช้ปัญญาที่ใคร่ครวญที่กว้างกว่า

แล้วหนากับบางนี่มาจากไหน? .. พันธุกรรมทางจิต

พันธุกรรมทางจิต คือการเกิดและการตาย

การเกิดและการตาย คือการคัดพันธุ์

เกิดตายชาติหนึ่ง ทำคุณงามความดีมากน้อยขนาดไหน คนได้สะสมบุญมาขนาดไหน สิ่งที่มาที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ เกิดเดี๋ยวนี้ มาจากการกระทำทั้งหมด มาจากแรงขับของพันธุกรรมที่เราสร้างกันมา นี่พันธุกรรมแต่ละดวงจิต มันไม่เท่ากันหรอก

ที่นี้การประพฤติปฏิบัติจะให้มันเหมือนกันหรือว่าลงรอยเดียวกัน.. ไม่มี! ไม่มี!

“พระอรหันต์ล้านองค์ ก็ล้านวิธีการ”

พูดอย่างนี้มาเพื่อจะลบล้างข้อมูลที่เรากำลังตั้งเป้า เพราะการตั้งเป้าปั๊บ เราถึงว่า “เราจะตั้งเป้าไม่ได้” เราจะตั้งเป้าว่า “เราต้องการความสงบ เราต้องการสมาธิ” แล้วเราทำของเราไป แค่นั้นแค่นั้น เหตุตรงนี้สำคัญมาก “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” มันเลยการตั้งสติ มันเลยการทำความเพียรของเรา การตั้งสติ การมีปัญญา การอบรมของเรา แล้วผลมันไม่เท่ากันหรอก บางวันลงง่าย บางวันลงยาก

โยม : ผมถามเพื่อแบบเป็นการประเมินนะครับว่า สมมุติว่าเวลาเรานั่ง แล้วมัน จะมารู้ตัวตอนออก

หลวงพ่ : ไม่ได้

โยม : แล้วเราถึงจะรู้ว่า.. เอ๊ะ.. เมื่อกี้ตกลงมันถูกหรือมันผิด

หลวงพ่ : ไม่ ผิดมาก่อน ทุกคนผิดมาก่อน

สมาธิไม่ใช่รู้ตัวตนเข้าหรือตัวตนออก สมาธิจะรู้ตัวตลอดเวลา

พุทโธๆ มันสงบพอสมควร แล้วเราทำไม่ได้ แต่ทางนี้เราฝึกบ่อยครั้งเข้าๆ ถ้า มันละเอียดเข้าไป คราวนี้มันจะผิดพลาดบ้าง คำว่าผิดพลาดคือทำแล้วไม่ได้สมาธิ พอ ไม่ได้สมาธิขึ้นมา มันจะละเอียดเข้าไปเป็นอุปจารสมาธิ คำว่าเป็นอุปจารสมาธิมันจะรู้

จะบอกว่าจะบอก.. นี้เราพูดโดยผู้ชำนาญ แต่ผู้ปฏิบัตินี้ยากมาก

เพราะคำว่ายากมาก.. เหมือนกับทำงาน เราปฏิบัติใหม่ๆ แล้วเวลาหลวงตาท่าน พูดอะไร เราพยายามจะใช้ความคิด คือเราจะพัฒนาตัวเอง เราไม่ใช่วัดรอยเท้านะ แต่ อยากพัฒนาตัวเองว่า “ครูบาอาจารย์ท่านมีความมุ่งหมาย การพูดกับท่านมีประโยชน์ อะไร” แล้วเราใช้ปัญญา เราใคร่ครวญตามไปไม่รู้ ไม่ทันหรือ ยังไงก็ไม่ได้ เพราะเราทำได้ในระดับหนึ่ง

ฉะนั้นคำพูด.. อย่างเช่นเราทำงาน ตั้งแต่เริ่มกระบวนการของเริ่มต้นการทำงาน จนถึงที่สุด ผลสรุปของงาน จบเลยใจ เราทำได้ทุกขั้นตอน พอหยิบเครื่องมืออะไรขึ้นมา เราจะรู้หมดเลยว่าควรใช้อะไร ควรทำอะไรอย่างไร เพราะเราทำชำนาญแล้ว

แต่ถ้าเรายังไม่ชำนาญเวลาเราฝึกงาน หยิบอะไรขึ้นมา “อืม? อืม?” ยังงๆ อยู่

นี่ไง ใช้อย่างนี้มันถึงบอกว่าเวลาเข้าไปที่ว่า “เป็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัป ปนาสมาธิ”

ถ้าชำนาญแล้วนะ ต้องชำนาญ ที่พูดนี้เพราะชำนาญ ถ้าพอกันที่ไม่ชำนาญจะพูด อย่างนี้ไม่ได้

“ขณิกสมาธิ” เวลามันสงบเข้ามา ต้องมีสติ มีผู้รู้ตลอดเวลา ถ้าผู้รู้ขาดปั๊บ มันขาดช่วง ถ้าขาดช่วง เวลาเริ่มต้น เหมือนกับวิ่ง ๑๐๐ เมตร พอเราออกจากจุดสตาร์ทไป ถ้ามันมีความผิดพลาดปั๊บ กรรมการ “ต้องเริ่มต้นใหม่ เริ่มต้นใหม่! เริ่มต้นใหม่! เริ่มต้นใหม่! เริ่มต้นใหม่!”

ฉะนั้น ขณะที่เราวิ่ง ๑๐๐ เมตรไป เราจะออกนอกเส้นทางเราไม่ได้ เราข้ามเลนไม่ได้ ทุกอย่างไม่ได้หมด ผิดกติกาหมด

นี่พอตั้งกำหนดพุทโธๆๆๆ แล้วมันเป็นขณิกสมาธิ มันจะอยู่ในช่องทางของเราตลอดเวลา จะรู้ตัวตลอดเวลา จะว่าจะขาดจะหายอะไรนะ “ต้องเริ่มต้นใหม่.. เริ่มต้นใหม่”

ฉะนั้นเวลาขณะอัปนาสมาธิรวมใหญ่เลย “โอ้โฮ. พุทโธๆๆๆ” มันเข้ามาๆ พุทโธๆๆๆ จนพุทโธไม่ได้ มีพระมาหาคำหนึ่ง เขาปฏิบัติของเขา ในหมู่ของเขาบอกว่า “ต้องพุทโธหาย” โดยข้อเท็จจริง พุทโธนี่นะ คือความคิด ตัวพลังงาน คือตัวจิต

พุทโธๆ คือความคิด เพราะความคิดเราธรรมชาติ สัญชาตญาณของเราเวลาคิด ความคิดนี้เร็วกว่าแสง เราคิดถึงอเมริกาเดี๋ยวนี้ คิดถึงโพธารามเดี๋ยวนี้ คิดถึงโรงพยาบาลเดี๋ยวนี้.. ไปแล้ว

นั่งอยู่ที่นี่ คิดปั๊บ! ภาพเกิดเต็มไปหมดเลย

“พุทโธๆ” ความคิดนี้มันก็คิดโดยธรรมชาติของมัน “พุทโธๆๆๆ” พุทโธนี่ก็คือความคิด “พุทโธๆๆ” ความคิดพร้อมกับคำพุทโธ พุทโธมีสติ “พุทธานุสสติ” มันก็ละเอียดเข้ามาเรื่อยๆ เป็นขั้นเข้ามา จนถึงพุทโธกับจิตนี้เป็นอันเดียวกัน นั่นคือตัวสมาธิ

พูดไม่ได้ พูดพุทโธไม่ได้ นึกพุทโธไม่ออก ถ้ายังนึกพุทโธได้อยู่ “มีผู้รู้.. สิ่งที่ถูกรู้” มีผู้รู้ คือธรรมชาติ คือพลังงานกับความคิด.. เป็น ๒ เห็นไหม

“สั้ม-เปลือกสั้ม” จนสั้ม-เปลือกสั้มเป็นอันเดียวกัน อันเดียวกันแล้วไม่มีช่องว่าง ไม่มีช่องไฟ ไม่ให้เราไปคิดเรื่องอื่นเลย ไม่มีเลย ละเอียดเข้ามาตลอดเวลา

ฉะนั้นถึงว่า “ที่หายไปๆ” นี้ไม่มี! ไม่มี!

เพียงแต่ว่าที่ทำน้มนหายบ้างอะไรบ้าง ก็ธรรมดาเราฝึกงาน เราก็มีความผิดพลาด เป็นธรรมดา แต่ถ้าชำนาญแล้วนะ.. (หัวเราะ) เรานี้ชำนาญ หลายช่องทาง ทำมาทุกช่องทาง แนวทางไหนมาเถอะ

โยม : หลวงพ่อ.. แล้วอย่างเวลาคิด จิตเป็นตัวคิดขึ้นมา..

หลวงพ่อ : อ้าว.. ว่าไป

โยม : เออ.. มันสามารถมีหลายๆ ความคิดขึ้นมาพร้อมๆ กัน ได้ไหมครับ หรือว่า มันเป็น ๑, ๒, ๓, ๔ แล้วก็เร็วมาก

หลวงพ่อ : ไซ้ๆ

โดยอภิธรรมเลย โดยข้อเท็จจริงของศาสนาเลย โดยข้อเท็จจริงของพระพุทธเจ้าเลย “จิตนี้คิดได้หนึ่งเดียว” เราหยิบได้ขึ้นเดียว ของเราได้อยู่ขึ้นเดียว จิตคิดได้หนึ่งเดียว

ทีนี้เพียงแต่พวกเรามันประสาเรานะ เรรวนกันมาก จิตอ่อนแอมมาก มันเลยมีช่องว่าง “เราจับนี้ด้วย จับไอ้นี้ด้วย จับไปหมดเลย” คือมันคิดหลายๆ เรื่องได้ แต่โดยถ้าเราพูดโธกันชัดๆ มันจะคิดอะไรไม่ได้

“หนึ่งเดียว! จิตนี้คิดได้หนึ่งเดียว”

เราถึงกล้าพูดมาก เวลาเรานั่งไป มันจะเกิดความเจ็บปวดมาก พอเกิดความเจ็บปวดมาก ถ้าคนมีสติปัฏนะ มีสมาธิ ความเจ็บปวดนั้นคือสติปัฏฐาน ๔ นะ “กาย เวทนา จิต ธรรม”

ถ้าจิตมีหลักเกณฑ์ปัฏ มันจะมีปัญญา มันจะไล่เวทนาเลย “เวทนามีอะไร? กระดูกเป็นเวทนาหรือ? เส้นเอ็นเป็นเวทนา? เนื้อเป็นเวทนาได้ไหม? สสารเป็นความเจ็บปวดได้หรือเปล่า? ชาติมีความเจ็บปวดตรงไหน?”

ไม่มีหรอก! จิตนี้ไปยึดมัน แล้วพอถ้าปัญญาทันแล้ว นี่ถ้าปัญญาทันปัฏมัน ปล่อย.. ปล่อย.. “ความคิดกับจิต” ถ้ามันปล่อยความคิด มันก็กลับมาที่ตัวมัน.. ว่างหมด! นี่วิปัสสนานะ

แต่ถ้าคนไม่มีพื้นฐาน เวลามันปวด เราบอก “อะไรปวด?” โห.. มันยังปวด ๒ เท่า ๓ เท่าเลย มันไม่ทัน เพราะอะไร นี่ขาดสมาธิ พอขาดสมาธิ วิธีจะฝึก ฝึกก็ “พุท โธๆๆๆ” พุท โธให้ออกมาจากใจ อย่าออกจากปาก ทีนี้พุท โธออกจากปากปั๊บ พุท โธก็ปวด! พุท โธก็ปวด! ไม่ไหว พุท โธก็ปวด! แต่ถ้า “พุท โธๆๆๆ” จนมันเป็นหนึ่ง จนพุท โธกับใจเป็นอันเดียวกัน

ในเมื่อใจมันเป็นพุท โธ มันอยู่กับพุท โธ มันจะรับรู้อันที่สองได้ไหม?

มันทำได้ ๒ วิธีการไง วิธีการ ๑. นี่เขาเรียกว่านกลบ คือเอากำลึง ดึงความรู้สึกทั้งหมดที่มันออกไปรับรู้ปวดกลับมาที่ตัวมัน ถ้ากลับมาที่นี้ปั๊บ.. นี่ไง “จิตหนึ่งได้หนึ่งเดียว”

ถ้ากลับมาที่พุท โธปั๊บ ความเจ็บนี้หายไป.. “หนึ่งเดียว” แน่นอนเลย แต่ถ้าพุท โธๆๆ อยู่ทำไมมันยังปวดอยู่ล่ะ? “สอง.. สอง.. สอง.. สอง..” เดียวจะสาม ลี ห้า ไปเลย

นี่เหมือนกัน เพราะอะไร เพราะมันมีช่อง เร็วมาก มันเร็วมาก แต่ธรรมชาติของมันหนึ่งเดียว คิดสองไม่ได้ แต่พวกเราทำไม่ถึงจุดของมัน ใจ เลยคิดสอง คิดสามไป

โดยข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ แต่โดยพื้นฐานพวกเราทำไม่ได้ อย่างนั้น เราก็เลยไม่ฟังใจ ใจ นี่ธรรมชาติ ถ้าไม่เป็นสันทิฎฐิโก ไม่เกิดจากใจเรา ฟังแล้วมันผ่านไปเลยๆ

แต่ถ้าคนเป็นนะ พูดคำเดียวมันสะท้อนหมดเลย ของจริงๆ อ้าปากรู้เลย ใ้หนึ่งจริงไม่จริง เพียงแต่ว่ามันจะพูดไม่พูดไป พอพูดออกไป.. ทางโลกเนาะ.. มันไปทำลายเครดิตเขา

โดยธรรมชาติ “หนึ่งเดียว” แต่โดยสามัญสำนึกพวกเรา “ทำไม่ได้” นี่พวกเราถึงโกล่โง่ เรรวนไป เพราะความเพียรเราไม่กล้า ความเพียรเราไม่กล้า

“มนุษย์เราจะล่วงพ้นจากทุกข์ด้วยความเพียร”

ทีนี้ความเพียร โดยการฝึกฝน โดยการจดจ่อจนความชำนาญของมัน มันจะเป็นหนึ่งเดียวได้ แล้วพอหนึ่งเดียวเราจะรู้เลยว่า “อ้อ! จิตเป็นอย่างนี้ หนึ่งเดียวเป็นอย่างนี้”

สมาธิเป็นอย่างนี้ ทุกอย่างเป็นอย่างนี้” ถึงมองออกไปเลยว่า “โอ้โฮ.. พวกนั้นผิดหมดเลย”

แต่โดยข้อเท็จจริง เคี้ยวนี้ไอ้พวกอย่างนี้มันน้อย ไอ้พวกจี้ไม่เลยเยอะไป

แล้วบอก “ทางลัดๆ” ใครมาทำ “โอ้โฮ.. สะดวกสบาย โอ้โฮ.. ดีมากเลย..” ลัดลงนรก โดยข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ ที่นี้คนพูดอย่างอื่นนะ ใครจะพูดอย่างไร คือสังคมเขาเรื่องของเขา เราไม่เคยสนใจเลย ถ้ามาหาเรา เราแก้แบบนี้ ถ้าเราแก้แล้วฟังก็ฟัง ไม่ฟังก็กรรมของสัตว์ ในเมื่อสัตว์มันมีกรรมก็ต้องเรื่องของมัน เราช่วยอะไรไม่ได้

โยม : หลวงพ่อ.. แล้วสัมปชัญญะนี่คือตัวปัญญาหรือเปล่าครับ

หลวงพ่อ : ไม่.. สติสัมปชัญญะ ไม่ใช่.. ตัวสติไง ตัวสติสัมปชัญญะ คือการรอบรู้ คือการรอบรู้ในสติ

โยม : ปัญญาอีกตัวหนึ่ง..

หลวงพ่อ : ปัญญาอีกตัวหนึ่ง..

“สติสัมปชัญญะ” เขาใช้คู่กันไง “สติ-สัมปชัญญะ”

สติ คือสติ สัมปชัญญะ คือความชำนาญของมัน คือบริวารของมัน

“สติ-สัมปชัญญะ” สัมปชัญญะ ความรู้ตัวทั่วพร้อม สติ คือตัวมันอยู่ สัมปชัญญะ คือรู้ตัวทั่วพร้อม มีสติด้วย มีสัมปชัญญะด้วย.. ปัญญาอีกตัวหนึ่ง

โยม : แล้วสตินี้ถือเป็นอารมณ์ของจิตหรือเปล่า?

หลวงพ่อ : (หัวเราะ) นี้อภิธรรมแล้ว

มันพูดอย่างนี้ พูดทางวิชาการ “เป็นอารมณ์ของจิตหรือเปล่า?” เป็นอารมณ์ของจิต มันเป็นทั้งหมดละ เราบอกเลย เราบอกว่า “สติไม่ใช่จิต”

ถ้าสติเป็นจิตนะ พวกเราจะมีสติตลอดเวลา เราจะไม่ผลอะไรเลย เพราะเรามีจิต อยู่ตลอดเวลา ถ้าเราตาย ถึงไม่มีจิต เราจะนอนหลับก็มีจิต ถ้ามันมีอยู่.. ถ้าสติเป็นจิต อันเดียวกัน มันก็ต้องรู้ตัวตลอดเวลาสิ ทำไมเราผลอละ

ทีนี้ “สติเกิดจากจิต.. ไม่ใช่จิต.. เกิดจากจิต” เรานึกพุทโธ ตั้งใจนึกพุทโธ ความ ตั้งใจนั้นคือสติ นึกพุทโธออกมา แล้วพุทโธๆ ทำไมมันเริ่มจางลงละ? เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะเราฝึกกันน้อย

“สติเกิดจากการฝึกฝน”

หลวงปู่มั่นถึงสอนว่า “การเหยียดคู่ตลอดเวลาต้องมีสติตลอดเวลา” เราก็บอกว่า “เหมือนกัน อภิธรรมก็สอนว่าการเหยียดคู่ต้องเหมือนกัน”.. ไม่เหมือน!

ไม่เหมือน! ไม่เหมือน! ไม่เหมือน! เพราะหลวงปู่มั่นบอกว่า “ให้ฝึกสติ”

เราฝึกสติ! เราฝึกสติ! การเหยียดคู่ให้มีสติ! แต่การเหยียดคู่ของเขา เขาก็บอก “เขาเป็นวิปัสสนา” วิปัสสนาสายตรงที่ใช้ปัญญาไง “โอ้.. รู้หนอ.. รู้หนอ..” ก็สร้าง อารมณ์ไปอีกอารมณ์หนึ่ง จะเหมือนตรงไหน? ไม่เหมือนตรงที่เป้าหมายผิดหมดทุกคู่ เป้าหมายไม่เหมือนกัน

เป้าหมายเรา “ฝึกสติ” เป้าหมายเราไม่ใช่วิปัสสนา เป้าหมายเรา เรายังไม่ได้ ผู้ต้องหามา เราจะเอาขึ้นศาลไม่ได้ พอขึ้นไปเราก็บ้าสิ ไม่มีผู้ต้องหาแล้วจะไปเสนอ ศาล ศาลก็ตีบตกละสิ

แต่เขาบอกว่า “เขาได้.. เขาวิปัสสนาสายตรง” “ใช้ปัญญาหนอ.. รู้หนอ.. หนอ..” มึงบ้าหรือเปล่า? เพราะมันผิดกันตรงนี้ไง

เราถึงบอกว่า “การฝึกสติ” สติไม่ใช่จิต แต่เกิดจากจิต ฝึกฝนไปบ่อยๆ

พระอรหันต์ สติกับจิตเป็นอันเดียวกัน พระอรหันต์นะ เพราะอะไร

สมมุติว่านี่คือภพของธรรมชาติ นี่คือพระอรหันต์ เวลามันขยับตัว มันต้องรู้สึกตัว ไหม? มันถึงเป็นอัตโนมัตติไง จิตของพระอรหันต์เป็นอัตโนมัตติ สติเป็นอัตโนมัตติหมด

แต่ถ้าปลุกชนนะ ต้องฝึก! ต้องฝึก! ต้องฝึก!

ฉะนั้น “ถ้าเป็นอารมณ์ของจิตใหม่?”.. มันก็เป็นหมดละ แต่อารมณ์มันหายบ
เกินไป ไม่ใช่สติ อารมณ์คือความคิดนะ จะเป็นอารมณ์ได้ต้องประกอบไปด้วย

“รูป” คือความรู้สึกรูปนั้น ต้องมี “เวทนา” รับรู้ว่าดีหรือชั่ว ต้องมีข้อมูล “สัญญา”
ว่าอารมณ์นั้นคือคิดว่าจะอะไร ต้องมี “สังขาร” ประชุมแต่งว่าอารมณ์ถึงจะต่อเนื่องได้ ต้องมี
“วิญญาณ” รับรู้ รวมกันแล้วมันถึงเป็นอารมณ์

แต่พวกเรานั้นภาวนาไม่เป็น ไม่รู้ แยกไม่เป็นหรือ เห็นว่าสัมผัสเปลือกสัมผัสไม่รู้
เรื่องหรือ มากี่กินแต่เปลือกสัมผัส กินไปเถอะ ขมๆ กินไป กล้วยไม่เกี่ยว (หัวเราะ)

โยม : หลวงพ่อ.. แล้วสติเกิดจากจิตแล้ว..

หลวงพ่อ : ใช่..

โยม : พุทโธก็เกิดจากจิต

หลวงพ่อ : ใช่!

โยม : แล้วมันก็มี ๒ อย่าง พร้อมๆ กัน

หลวงพ่อ : ใช่! ใช่หมด เพราะอะไร

ก็อย่างที่พูดเมื่อกี้.. พูดว่า “โดยความคิดกับจิตไม่ใช่อันเดียวกัน” เขาเรียกว่านะ
การปฏิบัติเขาเรียกว่า “จิตแก่จิต” คำว่า “จิตแก่จิต” ก็คือเอาตัวมันแก้ตัวมันเอง

“หนามขอก เอาหนามบ่ง” เวลาเราเหยียบหนามมา เราจะเอาอะไรบ่งหนามออก
ก็เอาสิ่งที่เป็นกิเลสคมแหลมบ่งมันออกใช่ไหม ความคิดมันให้โทษกับเรา อวิชชาคือตัว
ตัดความทะยานอยาก มันหาเหยื่อที่ไหน? ก็ความคิดเรานี้ไง

เอ็งอยากได้ อยากดี อยากทุกอย่าง อะไร? ก็ความคิดทั้งนั้นนะ! แล้วตัดหนามันยุ
แห่ เราก็ไปหามาป้อนเหยื่อมัน เราก็ต้องเอามันให้สงบให้ได้ ก็ความคิด นี้ไง เราถึงบอก

ว่า “เป็นสองๆ” ไซ้! เป็นสอง ก็เป็นสอง กุจะรวมให้เป็นหนึ่งไง เพราะธรรมชาติเป็นสอง

โยม : ให้มันมีสติ แล้วก็มีพุทธโศ

หลวงพ่ : ไซ้

โยม : ขณะพุทธโศๆ มันจะมีความคิดพยายามจะแทรกเบียดขึ้นมาอีก

หลวงพ่ : ไซ้.. ว่าไป.. อ้าว.. ว่าไปสิ ว่าไปก่อน ให้จบโจทย์นี้ก่อน เดียวจะตอบ

โยม : แล้วมันจะทำอย่างไร มันเหมือนกับว่ามันก็มีคลื่นรบกวน พยายามเบียดเหมือนเปิดวิทยุ มันไม่...

หลวงพ่ : ไซ้..

โยม : พยายามเปิดแล้ว..

หลวงพ่ : ไซ้.. เราจะพูดอย่างไร เวลาปฏิบัติกัน หลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์เราเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เวลาสอนนะ ถึง “จิตแก่จิต” ก็เอาตัวเราแก้ตัวเรา

แต่ด้วยความเข้าใจของเรา พวกอภิธรรมเขาบอกว่า “การปฏิบัติแบบพระป่านี้นะ” ฝึกเพราะอะไร ฝึกเพราะมีตัวอยาก มีความอยาก มีความอยาก มันเลยฝึก ต้องไม่มีความอยาก ต้องทำโดยเป็นธรรมชาติ แล้วมันจะเอามาจากไหน? ก็เราเกิดมาโดยอวิชชา

เราถึงบอกว่า “ตรงนี้ เป้าหมายเขาเริ่มต้นกันฝึก”

ทางวิชาการในศาสนาพุทธนี่นะ ทางวิชาการเขาตีคำสอนพระพุทธเจ้าฝึกๆ ฝึกตรงนี้เยอะมาก พวกเขาคิดเพราะอะไร เพราะเราจินตนาการว่าพระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ สะอาดบริสุทธิ์ ปัญญาในศาสนาพุทธต้องเป็นปัญญาที่โลกุตตรปัญญา ปัญญาเหนือโลก

แล้วเราก็คิดกันเองว่านี่คือปัญญา.. ไม่ใช่! ของมิ่งสัญญา มิ่งจามา เอ็งจำธรรมะ
พระพุทธเจ้ามา เราจำสูตรทฤษฎีมาทั้งหมด เราท่องได้หมด แล้วเอ็งทำได้เป็นหรือเปล่า?
.. ไม่ใช่

ทีนี้พอเขาพูดอย่างนี้ปั๊บ เราถึงว่าถ้าพูดถึงมีครูบาอาจารย์ที่รู้จริง ตรงนี้ถึงบอกว่า
เวลาเราเทศน์บ่อย เวลาเราเทศน์ เราบอกว่า “เริ่มต้นกับการประพฤติปฏิบัติ เราอย่าไปคิด
ว่าเราต้องสะอาดบริสุทธิ์.. มันไม่มี เพราะเราเกิดมาจากอวิชชา” คือเราเกิดมาจากเชื้อโรค

เอ็งอย่าปฏิเสธเชื้อโรคในตัวเราว่าไม่มีเชื้อโรค.. เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้หรอก
แต่เราต้องควบคุมเชื้อโรคของเรา เอาตัวเชื้อโรคนั้น เอาไปทำวัคซีน แล้วเอาไปทำยา
แล้วกลับมาทำลายมัน.. นี่คือการปฏิบัติ

เราจะบอกทุกคนเลย บอกว่า “เรานี้เกิดจากสมมุติ” เกิดจากสมมุติ แล้วเราบอกว่า
“สมมุตินี้เป็นสมมุติ เราปฏิเสธมัน.. ไม่ได้” เอ็งปฏิเสธสมมุติ “หินทับหญ้าไว้” เป็นไป
ไม่ได้ เอ็งต้องเข้าไปหาที่ตัวสมมุตินั้น แล้วเอาตัวสมมุตินั้นให้มันเป็นมรรค แล้วเอาตัว
สมมุติ พอเป็นมรรคแล้ว เอาความเป็นมรรคญาณนั้น ไปทำลายตัวสมมุติมันอีกทีหนึ่ง

ฉะนั้นถึงพูดเมื่อไหร่ก็บอก “มันเป็นอวิชชา มันเป็นหนึ่งในสอง” มันเป็นอย่าง
นี้ละ ของมันมีอยู่! ของมันมีอยู่แล้วมิ่งปฏิเสธมันไม่ได้หรอก

นี่มากัน ๔ คน บอกมากัน ๓ คนก็ไม่ได้ ก็ต้อง ๔ คนวันยังค่ำ

ในเมื่ออวิชชามันมากับเรา เราเกิดมาจากอวิชชา แต่เราจะเปลี่ยนมันเป็นวิชาใน
เราจะเปลี่ยนอวิชชาเป็นวิชา เปลี่ยนจากโลกเป็นธรรม แล้วพอถึงที่สุดแล้วนะ ข้ามพ้น
ทั้งดีและชั่ว แม้แต่ธรรมะก็ไม่ใช่เอา ธรรมะถึงทุกทีเลย ถ้าไม่ทุกธรรมะทั้งนั้นะ ก็คือคิด
ธรรมะนะสิ

(หัวเราะ) ทำไปแล้ว โอ้โฮ.. เวลาปฏิบัติไป สนุกมากนะ เวลาถ้าภาวนาเป็น มัน
จะความคิดดีและชั่วมันจะสู้กัน ไอ้เกมส์เด็กเล่นสู้กันไม่ได้ ภูมิใจกว่าเยอะเลย สนุกมาก
ถ้าภาวนาเป็นนะ โอ้โฮ.. วันทั้งวัน เวลานั้นน้อยมาก พับๆ วัน พับๆ วัน

แต่มันจะเริ่มต้นจากอย่างนี้ เราถึงเถียงพวกอภิธรรมว่าอภิธรรมบอกว่า “ต้องไม่มีความอยากอะไรหรอก” มึงจับกูฆ่าตาย กูก็มีความอยาก เพราะกูเกิดมาจากจิตใต้สำนึก มึงจะฆ่ากูได้อย่างไร

ความอยากโดยค้นหาทะยานอยาก คืออยากสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

ความอยากสิ่งที่เป็นไปได้ เขาเรียกว่า “มรรคญาณ.. ความอยากดี”

เด็กมันอยากดี อยากทำคุณงามความดี ความอยากทำคุณงามความดีมันผิดตรงไหน? แต่ถ้าอยากสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ อยากแต่สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ อยากสิ่งที่เป็นค้นหาความทะยานอยาก อยากอันนั้นถึงเป็นโทษ

ที่นี้พอธรรมะมันมีความอยาก ถึงเรียกว่า “กามฉันท” กามฉันท คือความพอใจคือฉันทพอใจทำ.. กามฉันท.. อยากอย่างนี้เป็นมรรค โอ้.. ทางวิชาการตีศัพท์พระพุทธเจ้า ผิดหมด คำเดียวกันแต่ตีความหมายต่างกัน

เราถึงบอกว่า “ธรรมะนี้ถูกหมดเลย แต่คนไปอ่านผิดหมดเลย” เพราะอ่านจากมุมมองของเรา แต่พอปฏิบัติถึงที่สุดปีบนะ “ถูกหมดเลย! ถูกหมดเลย! ไม่มีอะไรผิดเลย! ” แต่ไอ้โง่เลือกไปอ่านนะ.. ไอ้โง่มันผิด! แต่ถ้าฉลาดมันอ่านนะ “ไอ้โง่.. พระพุทธเจ้าพูดนี้สุดยอดเลยๆ”

ที่นี้เวลาปฏิบัติมันต้องมีเทคนิคไง เวลาใครมาเราจะบอกเลย “นี่กระดากเปื้อนหมึกนะ ถ้ามึงอยากรู้ดีมากกว่านี้ ปลวกมันแตกได้ทั้งเล่มเลย ปลวกมันยังไม่รู้อะไรเลย มึงอยากดี เอาไปต้มกินเลย แล้วมึงได้อะไร?” มันเปื้อนกระดากเปื้อนหมึก แต่เพราะเราไปอ่าน เราไปวิจัยมัน เราปฏิบัติขึ้นมา ความรู้เกิดจากที่นี้ มันไม่ใช่ความรู้เกิดจากหนังสือนั่นหรอก

“ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ”

“ปริยัติ ปฏิเวธ”.. ไม่มี

ถือปี่ไม่มี วิทยานิพนธ์ซ่อนไม่ได้ พระอรหันต์ร้อยองค์ก็ร้อยอย่าง ล้านองค์ก็ล้านอย่าง พระอรหันต์ไม่มีซ่อนกันเลย ซ่อน.. ผิด! นี่เช็กได้ เช็กได้หมด

โยม : หลวงพ่อ.. แล้วเวลาถอดจิต

หลวงพ่อ : อ้าว.. ว่าไป

โยม : ออกจากร่าง

หลวงพ่อ : (หัวเราะ) อ้าว.. ว่าไป

โยม : ทำไมมันไม่ตายครับ?

หลวงพ่อ : ว่าไปสิ..

โยม : ก็ปกติมีร่างกายแล้วก็มีจิตมันถึงเป็นคน

หลวงพ่อ : ว่าไป.. ว่าไป..

โยม : แล้วพอนั่งสมาธิมันก็ถอดจิตไปสวรรค์อย่างนี้ ก็จิตกับร่างแยกออกจากกันแล้วทำไม

หลวงพ่อ : ไม่ตาย

โยม : ร่างยังฟังกัซันอยู่

หลวงพ่อ : ไม่ตาย ไม่ตาย

โยม : แล้วตัวอะไร เป็นตัวคุมให้มันหายใจ ให้มันทำงานอยู่ตลอดเวลา

หลวงพ่อ : เวลาเข้าสมาบัติ นี่ไม่ใช่พระอรหันต์ใครเลยนะ ปุถุชนนี่ละเข้าสมาบัติ เวลาเข้าสมาบัติปีบ ๗ วัน ๗ คืน ทำไมเขาบอกว่า “ทำไมไม่ลุกขึ้นจี้ ไม่ปวดท้อง จี้ปวดท้องเขี้ยวบ้างเลยหรือ?”

อันนี้เข้าสมาบัติปีบ “อากาสาณัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ เนวสัณญานา สัณญายตนะ”

พอเข้าสมาบัติปีบ กำหนดว่าจะกี่วันออก.. พอที่วันออก ร่างกายมันจะหยุดหมด

เวลากำหนดพุทโธๆ อย่างที่พูดเมื่อกี้ที่ว่า “เป็นสมาธิๆ” เวลาพุทโธมันหาย พุทโธมันขาด ลมหายใจไม่มี.. ตกใจไหม? อธิปนาสมาธินี้ดับหมด สมาธิดับหมดแต่รู้อยู่นะ “อธิปนาสมาธิ” แล้วมันหายใจทางไหน? โดยธรรมชาติของมันหายใจ มันหายใจโดยธรรมชาติ แต่จิตเราไม่รับรู้

เวลาจิตสงบ นี่จิตสงบเฉยๆ นี่ฉานสมาบัตินะ ไม่เกี่ยวกับอริยมรรคเลย ที่นี่พอเกี่ยวกับอริยมรรค.. กภาพเทวิล การไปสวรรค์ คือการไปพรหม ไปทั้งร่างกายนี้ก็ได้ นั่งอยู่นี่ ถอดจิตไปก็ได้ มันไปได้ ๒ อย่าง

ที่นี่ถอดจิตไป ทำไมถึงไม่ตาย? ไม่ตาย.. ความสัมพันธ์มันมีอยู่ กระแสมันมีอย่างเรานี้ออกจากร่างไป มันมีเวลาเราปฏิบัติ นั่งอยู่นี่เห็นวิญญาณเรานี้ออกไป แล้วมองกลับมาเห็นร่างกายเรา

คิดไปถึงบ้าน.. ถ้าโยมคิดถึงบ้านเดี๋ยวนี้ โยมตายแล้ว เพราะจิตมันออกไปที่บ้าน (หัวเราะ)

ไม่ตาย.. เพราะพวกโยมเสียเปรียบอย่างหนึ่ง เพราะพวกโยมเป็นหมอ จิตเกาะเกี่ยวหัวใจ มันผูกมัดกับวิทยาศาสตร์ ฉะนั้นพอคิดอะไรก็คิดทางวิทยาศาสตร์.. (หัวเราะ)

เราดูถูกวิทยาศาสตร์มากนะ วิทยาศาสตร์พันกิลอสไม่ได้ ค่าความไม่แน่นอนมันมีอยู่

โยม : ก็ไหน่ว่าจิตกับร่างกาย ถ้ารวมกันก็มีชีวิต พอแยกกันก็..

หลวงพ่ : ไม่ใช่อย่างนั้นหมด.. แยกกันนี่จิตออกจากร่าง เวลาจะตาย จิตจะหดตัวเข้ามา คนจะตายนะ มันจะหด หดเข้ามา ถึงที่นั่นแล้วออก เวลาเราใช้งานมาก ร่างกายประสาทมันจะเริ่มไม่รับรู้เข้ามาก่อน ความรู้สึกเหมือนเราออกไปทั้งตัว มันจะหดเข้ามา (หัวเราะ)

โยม : อย่างนี้มันคล้ายๆ กับว่า..

หลวงพ่ : ไหน..

โยม : จิตออกไปแล้ว แต่ว่าเหมือนมีสาย..

หลวงพ่ : ไม่ๆๆ ไม่เป็นถึงขนาดนั้น ถ้าพูดอย่างนี้ปั๊บนะ ถ้าคนไม่เป็นจะตอบอย่างนั้น แล้วตอบอย่างนั้นปั๊บบ ก็ยังต้องพิสูจน์กัน เวลาออกมา เอา กล้องส่องไว้สายอยู่ไหน (หัวเราะ)

ไอ้เรื่องถอดจิตมันพอฝ่ายทิเบต ลามะ เวลาเขาถอด เรื่องธรรมดาของเขา เวลาเขา ถอดจิต จิตออกจากร่าง เขาเปรียบว่า “มนุษย์เหมือนกล้วย” เวลาเราปอกเปลือก เปลือก กล้วยกับกล้วยมันคนละชิ้นกัน กายกับจิตเป็นคนละอัน แน่นนอนอยู่แล้ว

แต่พวกเราเขาเรียก “สายบุญสายกรรม” มันมีบุญมีกรรมกันนะ สายบุญสายกรรม นี้สำคัญมากเลย อย่างเช่น เราเป็นคนดีหรือคนชั่วก็แล้วแต่ ในปัจจุบันนี้เราทำดีทำชั่วมาก็ แล้วแต่ สิ่งดีชั่วมันให้ผลให้พวกเรามานั่งอยู่ที่นี่ไหม

แต่ถ้าพอเราลมหายใจขาดปั๊บบ.. ภาพของมนุษย์ไง สถานะของเรา.. มิติหนึ่ง จิตนี้ มาเกิดเป็นมนุษย์ ตามอายุขัย อายุขัยว่าเราจะมีอายุกันเท่าไร เวลาหมดอายุขัยปั๊บบ มันตาย ปั๊บบ จิตออกจากร่างไปเลย จิตออกจากร่างไปเลย เพราะการตายคือจิตออกจากร่าง พอจิต ออกจากร่างปั๊บบ พอดีหรือชั่วนี้ทันทีเลย

พระเทวทัตไม่ต้องไปหายมบาล ตกนรกไปเลย

จิตตกหบตี เวลาตาย รถม้า รถเทียมม้าทิพย์มารับเลย

แต่ถ้าเรากำลังดิบกิ่งตูก เราตายปั๊บบ เราก็ต้องไปที่ยมบาลตัดสิน เหมือนเรามีดีและ ชั่วกึ่งๆ ก็ต้องไปตัดสินกันที่นั่น ดีโดยส่วนดีที่มีมากกว่า ไปทันที โดยส่วนชั่วที่มาก ก็ไป ทันที แต่ถ้ากึ่งดิบกึ่งดีต้องไปตรงนั้น

ที่นี้พูดถึงว่าพูดถึง “สายบุญสายกรรม” นี้คำว่าสายบุญสายกรรม เวลามันตาย มัน คนละเรื่องกับการถอดจิต (หัวเราะ) เพราะอะไร เพราะการถอดจิต มันยังไม่ถึงวาระ

ที่นี้การถอดจิตมันก็มีว่า “ถอดจริงได้หรือไม่จริง”

เรื่องถอดจิตไปไหน เรารู้หมด แต่ไม่อยากพูดเรื่องนี้มากเพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะ ยืนยันว่าเป็นข้อเท็จจริงที่มี 'ไอ้พระ สิบแปดมงกุฏมันชอบเอาอันนี้ขายแตกกัน เราไป พิสูจน์ไม่ได้ไง ถ้ากูเป็น สิบแปดมงกุฏ อยากดั่งนำกู กูจะเอาสติลงเหยนี้เลย เคี้ยวกูจะ เหาะให้มึงดู พอเหาะปั๊บ แหม.. เงินไหลมาเทมา

ไอ้เข้าสมบัติๆ ที่ว่าเข้าสมบัติ นิโรธสมบัติ ต่อแหลต้งนั้นนะ กูไม่เชื่อสักคน หนึ่ง เพราะพวกเราเข้าสมบัติ อย่างหลวงปู่มั่น เข้าอยู่ในป่า เอ็งคิดว่าการเข้าฌาน สมบัติ การทำสมาธิ การฌานสมบัติ มันมีคุณค่าน้อยกว่าเศษกระดาษเราหรือ เศษ กระดาษที่เขาหาแบงค์กันนะ

จึ้นกัตัดเอาที่กันเลขนะ “เข้าฌานสมบัติ”.. ต่อแหลต้งนั้น!

เพราะการจะเข้าฌานสมบัติ การเข้าที่จะถอดจิตอย่างที่ว่า “มันต้องมีสติ ต้องฝึก” แล้วมันต้องอาศัยอย่างที่ว่า “ต้องวิเวก” คุณาภิสิ ฤาษีที่สมัยพุทธกาลเหาะได้ แค่มองมา เห็นผู้หญิงอาบน้ำ.. ตกเลย จิตแวบเดียว ตกแล้ว

แล้วนี่นะ จัดงานนะ โอ้โฮ.. เครื่องขยายเสียง แหม.. เต็มวัดเลขนะ คนแหม.. คึกคักเลขนะ มันบอกว่ามันเข้าสมบัติ.. สันติน! สันติน! ต่อแหลมันเยอะงะ ของอย่างนี้ ของจริงมันมีอยู่ แต่ของจริง ประสาเรา คุณค่าของสารเคมีทุกอย่าง เราใช้เพื่อประโยชน์ ของเรา ไม่ใช่เอามาอวดเขาหรือทำลายใคร

“คุณธรรม ความเป็นจริง” มันมีคุณค่ามาก แล้วคุณค่าสิ่งที่ได้มา

“เราเอาชีวิตแลกมา เอาชีวิตแลกมา”

เราจะเทศน์บ่อยนะ ตอนเช้าๆ บอกว่า “คุณค่า.. สิ่งที่มีคุณค่าทั้งหมดในโลกนี้ 'ไม่' มีคุณค่าสิ่งใดเท่ากับความรู้สึก คือใจของเรา” แล้วมันจะมีคุณค่าอะไรกับความรู้สึกอันนี้ ในเมื่อคุณค่าเขาสื่อ

ใจของเรามีคุณค่ามาก เพราะใจดวงนี้เป็นนิพพานได้ ใจดวงนี้ทำอริยทรัพย์ได้ ใจ ดวงนี้ทำชั่วก็ได้ ทำดีก็ได้หมดเลย แล้วมึงไปเห็นคุณค่าอะไรกับไอ้โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ ฯ ไร้สาระมากเลย แล้วพระทำกันอย่างนี้ เป็นพระได้อย่างไร

หลวงปู่มั่นเหาะในป่า เหาะมาจาก.. หลวงปู่แหวนกับหลวงปู่ขาวเล่าไว้

หลวงปู่มั่นอยู่ที่ถ้ำเชียงดาว แล้วให้หลวงปู่แหวนกับหลวงปู่ขาวลงมาเอาน้ำ สมัยก่อนโบราณเราใช้ไม้กระบอกมาตักน้ำขึ้นบนเขา หลวงปู่มั่นให้ลงมา พอลงมาปั๊บ หลวงปู่แหวนหันหน้าขึ้นไป หลวงปู่ขาวนะ หลวงปู่มั่นเหาะลงมาเลย

อันนี้หลวงปู่ขาวเล่าให้ฟัง เล่าให้หลวงตาฟัง หลวงตาไม่เขียนลงในประวัติ เพราะว่าในประวัติหลวงปู่มั่น เขียนมากเกินไปแล้ว คนเขาจะแบบว่า ความเพื่อจะให้เขา ได้ประโยชน์ เขาก็อาจจะเป็นโทษกับเขาไป เยอะมากที่ไม่เอามาลง แต่เพราะหลวงปู่มั่น ท่านสร้างบุญญาธิการมาเยอะ

แล้วอย่างครูบาอาจารย์ อย่างเช่นหลวงปู่ชอบอย่างนี้ หลวงปู่ฝั้น ท่านทำได้เยอะ ทำได้เยอะ แต่พวกนี้ไม่เคยมาโอ้อวดเลย ทำเอาเอาไว้เพื่อให้ลูกศิษย์ลูกหาว่า “ของจริง มันมี”

แล้วถ้าลูกศิษย์แข่ง.. “กูจะทำให้มีกู”

เขาไม่เอาดั่งค์ เขาทำเพื่อคุณธรรม ทำเพื่อพัฒนาใจของคนขึ้นมาให้เป็น ประโยชน์

นี่ถ้าพูดอย่างนั้น.. โธ่! มีงจะสมาธิห้าหว มึง ปัญญาอย่างมีง มาคุยกับกูนี้! ต่อแหล่ทั้งนั้น!

โยม : หลวงพ่อ แล้วที่ว่าเหาะได้ จะอธิบายทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างไรว่ามันตัด แรงดึงดูด

หลวงพ่อ : ใ้ฉันมันพูดอยู่.. ดร. มันพูดอยู่ “ขั้วบวก-ขั้วลบ”

พอสมาธิมันเหมือนกับว่าเป็นขั้วลบกับขั้วลบมันผลักกันเอง วิทยาศาสตร์อธิบาย อย่างนี้ โลกมีขั้วบวก-ขั้วลบ แรงดึงดูด แล้วเราทำให้เป็นบวก บวกกับบวกก็ผลักกัน ทำเป็นลบ ลบกับลบก็ผลักกัน นี่วิทยาศาสตร์นะ แต่วิทยาศาสตร์มันต้องเป็นอย่างนั้น

แต่ไอ้เนี้ยไม่ต้องพอเข้าสมบัติปั๊บ กำหนดไว้เลย เพราะเราตั้งโปรแกรมไว้ เราตั้งโปรแกรมว่า “เหาะ!” เข้าสมบัติเลย ปั๊บ เรียบร้อย (หัวเราะ)

โยม : หลวงพ่อ แล้วยูเอฟโอ

หลวงพ่อ : ไม่ใช่มีจักรวาลเดียว

พระโมคคัลลานะหลงทิศ พระโมคคัลลานะท่านเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย ท่านมีฤทธิ์มาก แล้วพอจุดคงก็ไป มีผู้หญิงเขาเห็นแล้วเขารัก เขาจะมาขอเสพกามด้วย พระโมคคัลลานะเลยบอกว่าท่านพยายามปฏิเสธ สุดท้ายแล้วด้วยความรำคาญ ท่านก็เลยบอกว่า “ของเน่า” พอเน่าปั๊บ มันก็มีพวกหนอนมาเจาะไซตามทวารหมดเลย

โห.. พระโมคคัลลานะสงสารมาก อยากจะช่วย ก็ไปกราบพระพุทธเจ้า บอกว่า “ไอ้โฮ.. ทำไมพูดไปอย่างนั้น มันเป็นอย่างนั้น” บอก “กรรมของเขา”

“แล้วจะช่วยเขาได้ไหม?”

“ช่วยไม่ได้หรอก กรรมมันหนัก กรรมมันใหญ่มาก ใหญ่เท่าแผ่นดิน”

“แผ่นดินขนาดไหน ขอคุณ้อย”

ก็เลยจะเหาะออกไป เพื่อจะดูโลกว่าเล็กขนาดไหน

พระพุทธเจ้าสั่งไว้.. อันนี้มันอยู่ในธรรมบท แต่ทางวิทยาศาสตร์ หรือว่าทางปริยัติเขาไม่ค่อยเชื่อกัน เขาว่าเป็นการแต่งขึ้นมา

พอพระพุทธเจ้าสั่งไว้เลย “โมคคัลลานะ ออกไปแล้วนะ ถ้าเห็นโลกนี้เท่าใบมะขามนะ ให้กลับมานะ อย่าไปต่อ”

เหาะขึ้นไปเรื่อยๆ โลกก็เล็กไปเรื่อยๆ เรื่อยๆ จนเหลือใบมะขามเล็กนิดเดียว ทีนี้ยังไปอีก ตัวเองยังไปอยู่.. พี่บ! หายไปเลย หลุดไปเลย พอหลุดไปแล้วปั๊บ มันกลับไม่ได้แล้ว.. ไปต่อ.. จิตยังอยู่นะ นี่ยังไม่ใช่คนตายนะ ถ้าพระโมคคัลลานะตายปั๊บ เป็นพระอรหันต์ มันไม่เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว เพราะเรื่องนี้มันอายุขัยยังไม่จบ เห็นไหม

ก็ไปเห็นลำแสง พอเห็นลำแสงนั้นก็ตามลำแสงนั้นไป พอตามลำแสงนั้นไปก็ไปเจอพระพุทธเจ้าอีกองค์ พระพุทธเจ้าพอเข้าไป เพราะนี่กว่าพระพุทธเจ้า เข้าไปกราบ.. “ไม่ใช่.. เราไม่ใช่สมณโคตม”

นี่หลงมา.. “เราจะส่งกลับ เราจะกำหนดแสงนี้ไป” แล้วให้พระโมคคัลลานะตามแสงนั้นกลับมา กลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า

นี่เรายกเรื่องนี้ขึ้นมาให้เห็นว่ามันมีจักรวาลหลายจักรวาลซ้อนกันอยู่ มันไม่ใช่มีจักรวาลเดียวนะ ไม่ใช่มีจักรวาลเดียว กว้างมาก ใหญ่มาก

โยม : แล้วหน้าตาพระพุทธเจ้าเหมือนกันไหมครับ?

หลวงพ่ : (หัวเราะ) กะแล้วต้องถาม

ไอ้เรื่องนี้มันรูปร่างนอก ดูพระนั่นแหละกับพระพุทธเจ้าสิ พระนั่นแหละนี่เป็นลูกพี่ลูกน้อง แล้วรูปร่างเหมือนกันเปี้ยวเลย เวลาพระนั่นแหละไปที่ไหนบ้าง พวกพระนี่จะ “ไอ้.. นั่นพระพุทธเจ้ามา”

โยม : อย่างนี้มนุษย์ต่างดาวก็มีจริงสิ?

หลวงพ่ : เราจะยืนยันอย่างนั้น แล้วเรื่องจักรวาลมันมีหลายจักรวาล อย่างที่ว่าปัญญาพวกเราไม่ทำมนุษย์ต่างดาว ไอ้มนุษย์ต่างดาว ถึงเขาเตือนกันตลอดเวลาว่าถ้าวิทยาศาสตร์เราเจริญมากเกินไป แล้วเราไปทำ..

ดูอย่างไอ้เนี่ย อะไรนะ ไอ้จีเอ็มโอ ที่ทำตัวอ่อน(โคนนึ่ง) ที่ว่าคนๆ ใหม่นี้แล้วเราจะเอาวิยะมาเปลี่ยนเรา นี่เขาคิดกันเองว่าเราเอาเซลล์ของเราไปสร้างมนุษย์ใหม่ขึ้นมา เขานึกว่าเป็นสมบัติของเรา.. ไม่ใช่ซะ

ถ้าเราไปสร้างใหม่.. ถ้าไม่มีจิตมาปฏิสนธิ มันจะเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาไม่ได้ พอเกิดเป็นมนุษย์มันขึ้นมาแล้ว เขาเป็นอีกคนหนึ่ง ไม่ใช่เราแล้ว แล้วเราจะมีสิทธิอะไรไปฆ่าเขา แต่พอความคิดของเราใช่ไหม เราจ้างให้หมอพะตัวอ่อนขึ้นมาใช่ไหม แล้วเราไปเอาของเขามาใช้ได้อย่างไร

นี่จะย้อนกลับมาที่นี้ไง ถึงบอกว่าความคิดของเรา ถ้าวิทยาศาสตร์มันคิดอย่างนี้ แต่ธรรมะไม่คิดอย่างนั้น

“จิตหนึ่ง” ทุกคนมีสิทธิเสมอภาคหมด

“จิตหนึ่ง” ถ้าไม่มีปฏิสนธิจิต.. ทำไมบางคนเป็นหมัน เขาไม่มีลูกละ เขาก็มีเพศสัมพันธ์เหมือนกัน แต่ทำไมเรามีเพศสัมพันธ์ ทำไมถึงมีลูกละ? แล้วทำไมถึงเป็นหมัน ก็ทางการแพทย์ว่าเป็นหมัน แต่ถ้าทางเราเพราะอะไร เพราะจิตมันปฏิสนธิ

โอ.. เรื่องจิตเรื่องวิญญาณนี่ลึกกลับ แต่ไม่ลึกกลับสำหรับภavana หลับตานี้รู้หมดเลย สัมทานี้ไม่รู้ (หัวเราะ)

โยม : หลวงพ่อ..แล้วอย่างเดินจงกรมที่ว่าขวา-พุท ซ้าย-โธ ฟังในเทปเหมือนกับว่าหลวงพ่อบอกว่ามันไม่ถูก

หลวงพ่อ : ใช่.. เราขัดแย้ง เราแย้งไง เราแย้งว่า ซ้าย-พุท ขวา-โธ มันไปปิดโอกาสของเราเอง ทั้งที่เรากำหนดพุทโธๆ เรากำหนดพุทโธแล้วมันแบบว่ามันไม่คิด คือว่ากำหนดแล้วมันไม่ชัดเจน ถ้าซ้าย-พุท ขวา-โธ เราจะชัดเจนกัน จริงไหม “ซ้าย-พุท ขวา-โธ”

แต่สำหรับคำเราว่า ของเราปฏิเสธเพราะ.. เรานี้หนักเดินจงกรม เราเดินจงกรมที่ ๗ วัน ๗ ค่ำ บางที่เราอดอาหาร อดนอนด้วย ต่อเนื่องเลยนะเว้ย เวลาปฏิบัติ อย่างพวกเด็กนี่เขาเรียก.. เราเห็นพวกโยม หรือการปฏิบัติ นี่หนักก็ฟาส้มครเล่น ให้อ่านก็พาอาชีพ ให้อ่านอย่างนี้ ทำเล่นขายของ.. ไม่มีทาง

ทีนี้เวลาเราจะเดินจงกรมมาเยอะมาก ทีนี้การเดินจงกรมของเรา บางทีพอเวลาปฏิบัติขึ้นไป โอกาสของมัน มันจะเกิด อย่างชีวิตประจำวันของเรา บางวันเราก็ต้องมีอะไรกระทบรุนแรงใช่ไหม อารมณ์มันจะไม่ปกติ บางวันอารมณ์เราก็ไม่รุนแรงใช่ไหม

การเดินจงกรม ถ้าวันไหนเรามีอะไรกระทบรุนแรงขึ้นมา มันจะเป็นสมาธิยากมาก เพราะมันจะคิดแต่เรื่องนั้น ทีนี้ถ้าเราเดินจงกรม ถ้าอย่างนั้นปั๊บ เราจะเดินเร็วมาก ปั๊บๆๆๆ เหมือนกับเขาเดินแข่งเดินเร็วเลย ปั๊บๆๆๆ เดินอย่างนี้ บางทีเป็นครั้งๆ วัน

เลข บางที ๒-๓ ชั่วโมงก็เริ่มเบาแล้ว พอเดินปั๊บ พอเริ่มเหงื่อตกอะไรตก ความคิดนั้นเราทันแล้ว ความคิดมันจะเริ่มเบาแล้ว

แต่ถ้าเรามาใช้ซ้าย-พุท ขวา-โธ อยู่ที่นี่ เราเปรียบอย่างนี้ เปรียบเหมือนรถ รถเขาสร้างให้มี ๔ เกียร์ใช้ใหม่ ถ้าเราเข้าเกียร์ ๑ เกียร์เดียว แล้วก็วิ่งรอบประเทศไทยได้ไหม?

ซ้าย-พุท ขวา-โธ เหมือนเกียร์ ๑ มันเร่งไม่ได้ เหมือนเรามี รถเขาให้ ๔ เกียร์ แล้วมีเกียร์ถอยหลังเป็น ๕ เกียร์ด้วย แต่เราบอกว่า “กูซื้อรถ ขอมิเกียร์เดียว”

พุท โธๆ มันลืตกตายไป.. นี่เราปฏิบัติตรงนี้

แต่เมื่อก่อนเราไม่ใช่ เมื่อก่อนเราปฏิบัติสธหมดเลยนะ แล้วพอดีพระมา เขาบอกเขา ซ้าย-พุท ขวา-โธ เราพูดอย่างนี้ เขาบอกว่าเขาก็ปฏิบัติอย่างนั้น บอก “ใครสอนมึง” เขาบอกหลวงปู่จันทา จันถูกยกให้ บอกหลวงปู่จันทาสอน เพราะหลวงปู่จันทา เราเคารพท่าน

อย่างนี้มันก็เป็นจิตนิสัยของแต่ละบุคคล แต่สำหรับเรา เอ็งคิดว่ารถเกียร์ ๑ กับรถ ๔ เกียร์ มึงจะเลือกอะไร?

โยม : คือเดินเร็วขึ้นเพื่อให้ความคิดมันอ่อนตัวลง

หลวงพ่อ : ใช่.. พอเราเดินเร็วขึ้น พอเดินเร็วขึ้นสติมันจะเพิ่มเร็วขึ้น ทุกอย่างจะเร็วขึ้น เหมือนกับว่า ในเมื่อกีฬามีการแข่งขันอยู่ เราเป็นฝ่ายที่เราเสียเปรียบอยู่ เราจะลงทุนลงแรง เขาเรียกว่าเราจะเป็นฝ่ายรุก รุกตลอด

โยม : ไปตัดกระแสความคิด

หลวงพ่อ : ใช่ๆๆ

เวลาปฏิบัติ.. โอ๊ย.. มันจะเทคนิคเยอะมาก ในการปฏิบัติ ไม่ใช่ว่ารูปแบบตายตัว เขาเรียกปัจจุบันธรรม ต้องมีอุบาย

บางวัน โอ้โฮ.. จิตวันนี้อยากปฏิบัติมาก กูเดินทอคน่องเลยนะ “พุทโธ สุขมากเลย” แต่ถ้าวันไหนพอมันเพลิน มันกระทบมาแล้ว กูใส่เกียร์ ๒ แล้ว กูใส่เกียร์ ๓ กูใส่

เกียรติ ๔ เพราะเราจะควบคุมใจเราตลอด ใจของเราต้องอยู่ในอำนาจของเราตลอด เวลาปฏิบัติ

สติ ความเห็นของกู ควบคุมความคิดกูตลอด ไม่ให้..

โธ.. หลวงตาพูด “กำหนดจิต รักษาจิต ยิ่งกว่านักโทษ ควบคุมนักโทษ” ตำรวจควบคุมนักโทษอีก แล้วเวลาปฏิบัติ อย่างนั้นเลย มันต้องต่อเนื่องตลอด พวกที่ปฏิบัติไม่ได้ผล เพราะมันขาดการต่อเนื่อง

ไอ้โฮ.. วันนี้ทำดีมากเลย แล้วเว้นไปอีก ๕ เดือนค่อยมาปฏิบัติใหม่

เพราะเราปฏิบัติ หลวงตาจะเปรียบเหมือนกับทหาร ทหารได้การฝึกแล้ว ได้ออกรบกลับมา ทหารได้ผ่านสงครามมาแล้ว ทหารคนนั้นจะมีประสบการณ์ อย่างเราเป็นทหารไม่เคยออกรบเลย อีก ๕ ปี กูก็ไม่มีประสบการณ์อย่างนั้น

โยม : หลวงพ่อ ถ้ามีความคิดขึ้นมา ทำไมเราไม่คิดให้เรื่องนั้นมันขาดไปเลยจะได้จบ

หลวงพ่อ : แล้วเอ็งคิดได้ไหมล่ะ? เอ็งคิดได้ไหมล่ะ? เอ็งคิดได้ไหมล่ะ อ้าว.. เราถามกลับ

โยม : ก็ได้.. ก็ได้..

หลวงพ่อ : อ้าว.. ได้อย่างไร อ้าว.. ว่าไปสิ

โยม : ไม่.. บางทีมันมีปัญหาอย่างนี้ แล้วเราพยายามจะพุทโธแข่งกับ..

หลวงพ่อ : เออ.. เออ..

โยม : มันค่อนข้างจะยาก หรือไม่เราก็ต้องตามความคิด ก็คือดู..

หลวงพ่อ : โธ.. ไม่ใช่หรอก.. มันจะมีนักรบกับนักหลบ ในการปฏิบัติ นักหลบเป็นสมณะ นักรบเป็นวิปัสสนา ถ้าไม่มีการรบ ไม่มีการชนฆ่า ไม่มีการทำลายกิเลส ฆ่ากิเลสไม่ได้

“การฆ่า” อย่างที่ว่า.. “ฆ่าคนไม่บาปๆ” เขาพูดผิด

พระพุทธเจ้าบอกเลย “การฆ่าที่ประเสริฐ คือการฆ่ากิเลส”

ถ้าเป็นวิปัสสนา มันจะมีการฆ่า.. “นักรบ” ถ้านักหลบ นักหลบมันหลบ นักหลบกำหนด เราหลบคือว่าเราดึงให้สงบอย่างเดียว.. คือเราหลบ มันไม่ใช่ นักรบ ฉะนั้นพอไม่ใช่ นักรบปั๊บ อย่างที่พูดว่าไม่คิดให้มันขาดไป มันจะขาดไปได้อย่างไร? ไม่มีทาง ไม่มีขาด เพราะอะไร

สายบุญสายกรรมนะ แม้แต่ชาติที่แล้ว เราทำอะไรไว้ พระเวสสันดรเกิดเป็นพระพุทธเจ้า พระเวสสันดร นางมัทรีมาเกิดเป็นนางพิมพา กัณหา-ชาลี เวลาให้กัณหา-ชาลีไป ชาลียอมรับ แต่กัณหาต่อต้าน พอต่อด้านไป ชาลีมาเกิดเป็นราहुล กัณหาไปเกิดเป็นนางอุบลวรรณา ขนาดคิด ความคิดที่มันต่อต้าน มันจะแฉลบออกไป ออกนอกวงจรไปเลย

ทีนี้เราย้อนกลับมาที่สายบุญสายกรรมนี้ไง สายบุญสายกรรม คือบุญกรรมที่มันทำมา ทำไมคนเรามีแนวคิดแตกต่างหลากหลาย? ทำไมปฏิภาณไหวพริบของคนไม่เท่ากัน?

ทีนี้พอไม่เท่ากัน มันมีข้อมูลนี้มาใช้ใหม่ พอมีข้อมูล.. เราจะบอกว่า “ตัวนี้คือตัวเร้า” สิ่งเร้าคือว่ามุมมองของคนไม่เหมือนกัน ฉะนั้นเวลาคิดขึ้นมาจะให้มันขาด โช้.. มันจะขาดได้อย่างไร ถ้าไม่ใช่สมุจเฉตปหาน ด้วยวิปัสสนาญาณ ไม่มีขาด

โยม : ไม่.. เราไม่ได้พูดถึงเรื่องว่าเป็นกิเลสไงครับ แบบสมมุติว่ามีเรื่องอะไรสักอย่างที่เป็นต้องคิด

หลวงพ่ : อ้าว.. ว่าไป

โยม :.. ในทางโลก

หลวงพ่ : โช้

โยม : แล้วมันยังติดอยู่ในใจ แล้วบอกให้มานั่งสมาธิ มันก็อาจจะไม่เป็นสมาธิ ก็อาจจะนั่งสมาธิด้วย แล้วก็คิดไ้อ์เรื่องนั้นให้มัน..

หลวงพ่อ : ไม่หรอก.. มันเหมือนไอน้ำ มันเหมือนอากาศ

“อากาศ” ความคิดเหมือนอากาศ เหมือนไอน้ำ คือว่ามันก่อตัวได้ มันก็หายไปได้ ความคิด ถ้ามันพอเราสงบ มันก็ไม่มี แต่ว่าขาดไหม? มันไม่ขาด ไม่ขาดเพราะอะไร เพราะมันมีข้อมูลอยู่ ข้อมูลคือตัวสัญญาในใจไง ขาดไม่ได้หรอก

จันทร์ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่จันทร์ ๕ จันทร์ ๕ ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่จันทร์ ๕ ในจันทร์ ๕ มีอะไร? มีสัญญาข้อมูล

“จันทร์ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่จันทร์ ๕ จันทร์ ๕ ไม่ใช่ทุกข์..” นี่พระโศดฉบับไง

“พระโศดฉบับ” ความคิดนี้ควบคุมได้แล้ว “สภิตากา” มันจะละเอียดขึ้นไปเรื่อยๆ “อนาคา” ถึงที่สุดแล้วทำลายตัวมันเองด้วย ทำลายตัวพลังงานด้วย พลังงานก็ไม่มี พลังงานอะไรก็ไม่มี แล้วมันจะเอาอะไรมาคิด เพราะพลังงานไม่ใช่ข้อมูล นี่เพราะเห็นการ.. แคไหนมันถึงตัดความคิดได้? แคไหนควบคุมความคิดได้?

พระอริยบุคคลมีระดับชั้น

แล้วเราจะบอกว่า “จะมากควบคุม จะมาทำให้ไม่คิด”.. เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ เพียงแต่ว่ามันลึ้ม มันลึ้มแล้วคิดใหม่ ลึ้มแล้วคิดใหม่.. อย่างนี้ได้ แต่ให้ขาด.. ไม่มี

โยม : ไม่ฮะ มันคล้ายๆ กับเป็นเรื่องๆ

หลวงพ่อ : ใช่.. ให้สรุป ให้จบเป็นเรื่องๆ ไป

โยม : ไม่ใช่ไปประหารกิเลส

หลวงพ่อ: ใช่ พุคนะมันพูดได้ เพราะโยมพูดอย่างนี้ มันเปรียบพูดอย่างนี้ปั๊บบ มันก็เหมือนพูดวิทยาศาสตร์อีกแล้ว เราจะเปรียบไง พวกคิดเหมือนวิทยาศาสตร์ไง

คือว่ามะม่วงก็ต้องเป็นมะม่วง ไข่ใหม่ คือความคิดมันหยุดได้.. คิดควบคุมได้ แต่คนอื่นเขาคิดไม่เหมือนเรา คนอื่นเขาคิดไม่เหมือนเรา ความคิดของคนมันหลากหลาย แล้วอยู่ที่สิ่งเร้า อยู่ที่กิเลสใครหนา ใครหยาบต่างกัน

ถ้าคนที่ปฏิบัติเป็น เขาจะรู้ตรงนี้ไง ก็รู้ถึงต้นเหตุ "ไอนี้ไปคิดที่ปลายเหตุ คิดแบบวิทยาศาสตร์ ทุกอย่างต้องเป็นอย่างนี้ "เหมาแงๆ" เลยคิดเหมาแงอย่างเดียว เอ็งคิดเหมาแงสิ.. ผลไม้เขาไม่เหมาแง เขาดูทีละลูก จะเอาลูกไหน ลูกไหนดีไม่ดี คือจิตนิสัยคนไม่เหมือนกัน แล้วคนเป็นนะ เขาจะสอนอย่างนี้

หลวงปู่มั่นเวลาเทศน์ ท่านกำหนดจิตดู ดูลูกศิษย์แต่ละองค์เลย ใครมีโอกาส-ไม่มีโอกาส ถ้ามีโอกาส ท่านจะจี เหมือนนักกีฬา ถ้ามีแวว ช้างเผือกคุมเลย ถ้าไม่ใช่ช้างเผือกไปคุมมัน เดี่ยวมันอี๊ดอ๊าดตาย เพราะว่าวาสนามันไม่มี วาสนาไม่พร้อม เขาเรียกว่าอะไรนะ "อินทรีย์พละ" ความพร้อมของใจ ความพร้อมของใจที่จะบรรลุธรรม ความพร้อมของใจเราไม่มี ก็ให้เขาพัฒนาความพร้อมของเขา แต่ถ้าความพร้อมเขายังไม่มี แล้วเราไปบังคับเขา..

เหมือนเด็ก เราบังคับให้เด็กทำงานโดยความปรารถนาของเรา เด็กจะทำประสบความสำเร็จไหม มันเป็นเรื่องจริงไข่ใหม่ ในการปฏิบัติก็เหมือนกัน แต่ในเมื่อเด็กหรือผู้ใหญ่ก็แล้วแต่ ถ้าเขามีความพอใจ เขามีความต้องการ เราเป็นอาจารย์ เราก้.. เขาเรียก.. เราได้ทำหน้าที่เราแล้ว คือธรรมะ แสดงธรรม แสดงธรรมออกไป แล้วใครจะได้ประโยชน์มาก ได้ประโยชน์น้อย มันเรื่องของเขา

พูดออกไป เต็มศาลาเลย คนฟังแล้ว "ไอ้โฮ.. หลวงพ่อพูดดีมากเลย" บางคน "ไอ้โฮ.. ทำไมหลวงพ่อด่าเจ็บฉิบหายเลย" ไม่เท่ากันนะ บางคน "ไอ้โฮ.. พูดเสียเวลา ให้จบๆ ไปซะ"

โฮ.. เราพูดออกไปจะรู้เลยว่าคนทั้งศาลาเขาจะคิดอะไรกัน แล้วเราจะเอาประโยชน์อะไร นี่ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่คิดเป็นสูตรสำเร็จอย่างนี้ นี่คิดแบบวิทยาศาสตร์ "ต้องเป็นอย่างนี้ๆ"

“บ้ำ บ้ำ บ้ำ”

เหมือนเปอต มันไปเห็นคนนอนอยู่ใง แล้วคนสูงต่ำไม่เท่ากัน มันก็ดูทางเท้า มันก็จับให้ตรงเลย เสร็จแล้วก็ไปดูทางหัว อ้าว.. หัวต่ำอีกแล้ว แหม.. ก็ดึงให้หัวตรงกัน ไปดูทางเท้า อ้าว ก็ไม่เท่ากัน ก็มันเป็นไปไม่ได้ซะใหม่ เพราะคนไม่เท่ากัน

ฉะนั้น เรา.. เอาที่เรา “อิตตาทิ อิตตโนนาโถ.. คนเป็นที่พึ่งแห่งตน” แล้วถ้าตนเอาตนพ้นจากกิเลสแล้ว เราจะเป็นที่พึ่งของเขา เพราะการเทศน์นี่นะ จากใจดวงหนึ่ง คือประสบการณ์ของจิตดวงนี้ แล้วใจของทุกๆ คนเหมือนกัน เพียงแต่หยาบละเอียดต่างกัน

แต่ใจคือใจ ไม่มีหญิง-ไม่มีชาย สมมติ ไม่มีหญิง-ไม่มีชาย พระอรหันต์ ไม่มีหญิง-ไม่มีชาย.. ไม่มี หญิงและชายนี้มันเป็นความสมมุติของจิตที่มันเป็นมาแล้ว แต่เข้าไปถึงต้นข้าวของมันแล้ว ไม่มีหญิง-ไม่มีชาย หญิงชายนี้สมมุติขึ้นมาด้วยร่างกาย แต่ตัวจิตไม่มี

พระอรหันต์นะ นางอุบลวรรณาเป็นพระอรหันต์ก็ไม่มีหญิง-ไม่มีชาย พระอรหันต์ไม่มีหญิงมีชาย พระอรหันต์ก็คือพระอรหันต์

โยม : มีคำถาม.. หลวงพ่อ ถ้าสมมุติว่าตอนนี้เกิดเป็นผู้ชายอย่างนี้ เราก็ชอบผู้หญิงซะใหม่

หลวงพ่อ : เออ..

โยม : มันก็เป็นเรคคอร์ด

หลวงพ่อ : ใช่.. ว่าไป

โยม : สะสมในจิต..

หลวงพ่อ : ใช่..

โยม : แล้วถามว่าไปเกิดชาติหน้า เราจะไปเกิดเป็นผู้หญิงไหม?

หลวงพ่อ : ไม่เกิด.. หญิงกับชายนี้มันโดยเวร โดยกรรม

อย่างเช่นเราอย่างนี้ อย่างเรานี้เป็นเนื้อคู่ แล้วรักกันมากเลย แล้วได้แต่งงานกับโยม แล้วทำไมจะไปรักคนอื่นอีกล่ะ ทำไมไม่รักคนๆ เดียว (หัวเราะ)

โยม : ก็คือเราชอบ เราชอบผู้หญิง

หลวงพ่ : ไซ้

โยม : มันจะไม่ดึงจิตให้เราไปเกิดเป็นผู้หญิง

หลวงพ่ : ไม่.. ไม่.. ไม่.. ผู้หญิงก็เป็นผู้หญิง ผู้ชายก็เป็นผู้ชาย แต่ถ้าเราจะเกิดเป็นผู้หญิง
คือเราอยากเกิดเป็นผู้หญิง

พระอานนท์เคยเป็นผู้หญิงมาก่อน แล้วพระอานนท์ปรารถนาเป็นผู้ชาย

การเป็นผู้ชาย พอถึง.. พอปรารถนาเป็นผู้หญิง ผู้หญิงปรารถนาเป็นผู้ชาย หรือ
ผู้ชายปรารถนาเป็นผู้หญิงก็แล้วแต่.. ได้หมด แล้วก่อนที่มันจะเปลี่ยนแปลง มันจะมี
ระหว่าง ระหว่างคือว่าใจมัน ไปแล้ว แต่ร่างกายยังไม่ไป เพราะมันต้องปรับ ๕๐๐ ชาติ

ทีนี้เวลากิ่ง เห็นไหม กิ่งเขาเรียกว่า “บัณเฑาะก์” บัณเฑาะก์บวชไม่ได้ เรื่องนี้เป็น
เรื่องธรรมดา มันมีอยู่แล้ว แต่เมื่อก่อน ศีลธรรม-จริยธรรมมันเข้ม เขาเลยไม่เปิดออกมา

โดยจิตที่ปรารถนามันมีเยอะมาก หญิงอยากเกิดเป็นชาย ชายอยากเกิดเป็นผู้หญิง
แล้วพอตั้งแรงปรารถนาอธิษฐาน ปรารถนาแล้วอยากเป็นไป พออยากเป็นไป เกิดแต่ละ
ภพแต่ละชาติ มันจะปรับสมดุลมัน ไปเรื่อยๆ ๕๐๐ ชาติ

พระอานนท์เป็นผู้หญิง เดิมเป็นผู้หญิง แล้วปรารถนาเป็นผู้ชาย “พระอานนท์” พระ
อานนท์ที่อุปฐากพระพุทธเจ้า แต่ตอนนี้เป็นผู้ชายนะ เป็นพระอานนท์นะ ไม่ใช่ภิกษุณี
พระอานนท์

ทีนี้การเกิดเป็นผู้หญิงเป็นชาย โอ้โฮ.. ลูกศิษย์เราเยอะมาก ผู้ชายอยากเป็นผู้หญิง
เยอะมาก มาเต็มเลย “ทำไมพวกผมเป็นอย่างนี้” เขาไปโทษกรรมไง เราจะตอบกลับเลย
“เป็นเพราะความปรารถนาพวกมันเอง”

โยม : แล้วอย่างพิศดารข้อ ๓ จะทำให้ผู้ชายเป็นผู้หญิงไหมครับ

หลวงพ่ : ใฮนี่ต่อแหล! เราได้ยินอย่างนี้มาเยอะ ถ้าพูดถึงพิศดารข้อ ๓ โลกนี้ไม่มีผู้ชาย!
โลกนี้ไม่มีผู้ชาย! โลกนี้ไม่มีผู้ชายเลย! ใครเป็นคนพูด.. คำนี้?

เราอ่านพระไตรปิฎกมาแล้ว มันมีคนมาพูดอย่างนี้มาก แล้วเราค่าเชื่อเลย นี่คนสอนมันควาย เขาสอนมาควายๆ ว่าไป.. เถียงมาสิ

โยม : ไม่ได้มาจากพระไตรปิฎกหรือ หลวงพ่อ

หลวงพ่อ : นี่ไง เวลาคนมาถามปัญหาเรา เราก็ชอบอ้างว่าตำราสอนอย่างนั้นๆ

แต่พวกโยมไม่เข้าใจ หนังสือเข้ามาหาเรา เราเผาทิ้งหมดคนะ นี่ปฏิบัติมาหาเรา เข้ามาในนี้ไม่ได้ บางทีบางคนเขาอยากจะทำให้เราแจก มาวางไว้ เราเผาทิ้งหมด ในเมื่อแผนที่มันผิด แล้วมันจะไปถูกได้ไง เจ้มทิสมันชี้ไปทางผิด จะเข้ากรุงเทพฯ แหม.. ลงใต้ไปบอกว่าไปเจอมาเลเซีย มันบอกกรุงเทพฯ

แล้วเวลาคนอ่านมันก็ไม่เข้าใจ อย่างเรา เราไม่รู้เรื่องเลย กรุงเทพฯ ไปทางไหน แต่กูเจอแผนที่ แหม.. ชี้ไปได้ กูก็ไปเรื่อย แล้วว่าจะถึงกรุงเทพฯ ไหม?

นี่อ้างพระไตรปิฎก.. ต้องถามว่าถ้าพระไตรปิฎก เามาจากตรงไหน?

เมื่อวานนี้เขามาพูดกันอยู่ระบุว่าพระตอนนี้ที่เขาออกหนังสืออะไรกันนะ ในกรุงเทพฯ กำลังตั้งขึ้นมา เรบอกว่าเราให้ยกเปรียบเหมือนพระองค์หนึ่ง พระองค์นั้นใหม่ๆ ขึ้นมาจะมีชื่อเสียงมากเลย แล้วเดี๋ยวนี้ไปไหน?

ไอ้พวกที่พระขึ้นมาเป็นดาวรุ่งๆ มันก็อันเดิม เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเป็นสมองสมองมีข้อมูลเท่านี้ พูดได้เท่านี้.. แล้วก็จบ แล้วก็จบกันไป นี่ก็เหมือนกัน แล้วก็บอกพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกที่ไหนวะ? มีคนเอาหนังสือมาแจกมากเลยบอกว่า “เป็นพุทธทำนาย” กูเผาทิ้งหมดเลย เพราะอะไร

มันเกิดทันพระพุทธเจ้าหรือเปล่า? พระพุทธเจ้าทำนายให้มันฟังหรือ? ถ้าพระพุทธเจ้าไม่ทำนายให้มันฟัง มันก็คัดลอกจากพระไตรปิฎกไซ้ไหม ถ้ามันคัดลอกจากพระไตรปิฎก กูก็อ่านพระไตรปิฎกมาแล้ว มันอยู่ตรงไหน? บอกกูมาสิ บอกกูมา

ทุกคนอ้างว่ามาจากพระไตรปิฎก ทุกคนอ้างว่ามาจากพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าพอมิ่ง! มิ่งเขียนขึ้นมาเอง! ถ้าไม่อ้างนี่แห่ม.. หนังสือก็ไม่มีคุณค่า..
จำคำนี้ไว้

“พุทธพจน์ๆ” พจน์ไหน? พจน์ไหน?

หนังสือณะ พุทธทำนายมาหาเราเยอะมาก เผาทิ้งหมดๆ “โอ๊ย.. โลกจะแตกๆ”

พอมิ่งอะแตก โลกนี้เป็นอจินไตย แตกได้อย่างไร พระพุทธเจ้าบอกอีก ๕,๐๐๐ ปี
ศาสนาถึงจะเสื่อม อย่างน้อยๆ พวกเราจะอยู่ได้อีก ๕,๐๐๐ ปี มาได้ ๒,๕๐๐ ไร่ใหม่ ยัง
เหลืออีก ๒,๕๐๐ ปี

โลกนี้เป็นอจินไตยนะ อจินไตย ๔ “พุทธวิสัย โลก กรรม ฌาน” อจินไตย คือสิ่ง
ที่เป็นไปไม่ได้ โลกจะอยู่อย่างนี้โลกเป็นอจินไตย มันจะอยู่อย่างนี้ตลอดไป เพียงแต่ว่า
โลกนี้จะปรับสภาพ

ดูสิ.. แผ่นดินไหว เปลือกโลกแยก อย่างนี้มี เพราะถึงเวลาแล้วมันจะเปลี่ยนปรับ
สภาพ ต่อไปพอ ๕,๐๐๐ ปีไปแล้ว ดูอย่างเปอร์เซียเราเห็นใหม่ ๕,๐๐๐ ปี ๒,๐๐๐ ปี
ตั้งแต่สมัยสงคราม มันก็พันปีมาแล้ว นี่เราย้อนกลับไปปี๊บบ โลกจะปรับสภาพ ถึงพอเป็น
ปรับสภาพ ป่าจะฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ พอฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ พระศรีอาริยมตไตรยจะขึ้นมาตรัส
รู้ โลกไม่มีแตกหรือ

“โลกจะแตก น้ำจะท่วมโลก” มันเป็นเรื่องกิจ

โลกจะน้ำจะท่วมถึงนครสวรรค์ แห่ม.. ขายที่กันหมดเลย แล้วไปซื้อทาง
เชียงใหม่ ลูกศิษย์มาถามนะ “หลวงพ่.. เขาบอกว่ากรุงเทพฯ น้ำจะท่วม” “มีมิดังค์
ใหม่?” ไปถามมันเลย ซื้อแห่ม.. ให้หมดเลย กรุงเทพฯ นี่ซื้อไว้

ทำไมพวกเรามันมีไอคิวแค่นี้ละ อ่านหนังสือแค่นี้แล้วเชื่อมั่นได้อย่างไร ใ้ออย่าง
คำนี้เพราะเรามีคนมาถามอย่างนี้เป็นคนที่ ๒ ที่ว่าไอ้ที่ไปเกิดหญิงชายเพราะผิดศีลข้อ ๓

กูบอก “ถ้าผิดศีลข้อ ๓ นะ โลกนี้ไม่มีผู้ชายเลย” ไม่มีหรือ เป็นผู้หญิงหมด

โยม : แล้วผลของการผิดศีลข้อ ๓ คืออะไร

หลวงพ่ : อันนี้ ถ้าผิดศีลข้อ ๓ กรรมเยอะมาก ผิดศีลข้อ ๓ นะ

มันมีเด็กมา เพื่อนไอนั่นนะ เป็นญาติของพระ แล้วเขาพาลูกหลานเขามา สงสัย ลูกสาวเรียนมหาวิทยาลัย แล้วคงจะไปแบบว่าไปกับเพื่อนนะ แล้วเขาพูดกันว่า “ในเมื่อ เราสมัครใจด้วยกัน จะไม่มีกรรม” นี่จะผิดศีลข้อ ๓ ไง

เราบอกว่า มาหาเรานะ “ใครบอกไม่มีกรรม” มีงมีพ่อแม่กันไหม? ถ้ามีงเกิดจาก ไม่กระบอกมา “เออ.. ได้ ไม่มีกรรม” ถ้ามีงเกิดมาจากพ่อแม่เนะ เอ็งเป็นสมบัติของพ่อแม่ เอ็งไปทำผิดกัน พ่อแม่เอ็งเสียใจไหม?

แต่ถ้าเราแต่งงานกัน เราไปสู้อขอ พ่อแม่ยกให้ พ่อแม่ตัดใจมาแล้ว แล้วถ้าแต่งงาน ไปแล้ว ถ้าครอบครัวเรามีกระทบกระทั่งกัน มันก็เป็นเรื่องของกรรมซะใหม่ พ่อแม่ รับผิดชอบแล้ว แต่ถ้าพ่อแม่ ต่างฝ่ายต่างไม่รู้ เราสมัครใจกัน เวลาผิดพลาดขึ้นมา พ่อแม่ ทุกข์ไหม?

คำว่า “กรรม” มันจะไปกระเทือนที่พ่อแม่ไง พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก เพราะเราให้ชีวิตเขามา เราตลอดเขามา เราไม่เลี้ยงเขาก็ได้ เรา ดูแลเขามา ที่นี้ดูแลเขามา เราไปทำผิดกระเทือนใจท่าน มีกรรมไหม?

แต่ถ้าที่เขาไม่มีกรรม เขาบอกว่า “สมัครใจ” “ไม่ได้” มีงสมัครใจอย่างไรก็ได้ มีงไม่ได้เกิดมาจากรูไม่กระบอก เขาถึงต้องไปสู้อขอพ่อแม่ เขาต้องแต่งงานกัน ไง

โยม : อย่างภาคเหนือ เขาก็ขายลูกสาว เขาก็ยินดีที่จะให้ลูกสาวทำอาชีพอย่างนี้ จะผิดไหม?

หลวงพ่ : ผิดสิ! นี่ก็กรรมของเขาไง

โยม : พ่อแม่ผิด หรือว่าลูกสาวผิด

หลวงพ่ : มันเป็นความเห็นผิดของภาคเลย เป็นวัฒนธรรม เป็นทัศนคติของเขา ไงใหม่ เป็นทัศนคติของเขา

ถ้าพูดถึงภาคเหนือ.. เพราะวันนั้นคนถามเขาคิดอย่างนี้ พวกไอ้ปู่ก็บอกว่าเขาคง
ลำปาง เขาบอกว่า “ผิดศีลข้อ ๓” มันผิดศีลข้อ ๓

เราบอก “ไม่จริง ไม่จริงหรอก” มันเป็นกรรมนะ ผิดศีลข้อ ๓ ถ้าผิดศีลข้อ ๓ พูด
ถึงกรรมนะ มันหนักกว่าเกิดหญิงเกิดชาย เพราะมันทุกข์นะ คำว่าทุกข์นะ พ่อแม่ทุกข์
ทำลายน้ำใจพ่อแม่ ทำอย่างนี้ มันให้ผลเป็นอย่างนั้น แล้วพอทำอะไรไปผิดน้ำใจพ่อแม่
ปั๊บ ชีวิตเราก็ต้องมีครอบครัวเป็นธรรมดา ลูกเราจะมีปัญหากับเรา

มีลูกศิษย์เยอะมาก ตอนเขาบอกเป็นเด็ก ๆ นะ เวลาพ่อบอกไม่ให้ไปไหนนะ “ก็
จะไป”

แล้วพอเขามีลูกนะ เขามาหาเรา “หลวงพ่อ.. คำเดียวกันเลย”

“เวลาห้าม มันบอกมันจะไป.. ผมคิดถึงคำพูดผมเลย ผมก็พูดอย่างนี้”

โยม : แต่พ่อแม่ฉันเขาอนุญาต..

หลวงพ่อ : ไม่..ไม่หมด..การขอยอย่างนี้เราจะบอกว่ามันเป็นวัฒนธรรมมัน
เป็นความเห็นที่ผิดใจ เป็นความเห็นที่ผิด

คุณางโสภณีที่ว่าพระที่ไปคู่ แล้วมันตาย สมัยโบราณ ตรงนี้เขาเป็นคุณธรรมของ
เขา คือนางโสภณีคือแบบว่าคืนละกักหาปณะ ในพระไตรปิฎก

แต่ที่นี้การขอยอย่างนี้มันก็เหมือนเวรเหมือนกรรม ตอนนี้นำเรา ทางสังคมเขา
พยายามจะไปพัฒนาให้มุมมองพ่อแม่เขามีความเห็นให้ถูกต้องขึ้นมา ไอ้ที่มันเป็นความ
เชื่อ เป็นความมุมมอง ที่นี้ความเชื่ออย่างนี้ บางทีมันมาจากแหล่งที่ว่าคน..

คูลี เราชุดงค์ไป.. คนใต้.. คนใต้เวลาเขาเลี้ยงเปรตเดือน ๑๐ เขาจะเรียกว่า “เปรต
ปากเท่ารูเข็ม” ทางอีสานเขาจะเลี้ยงข้าวประดับดิน ด้วยข้าวต้มมัด

มันอยู่ที่ว่าครูบาอาจารย์องค์ไหนอยู่ที่ทำเลไหน แล้วไอ้เรื่องนี้อยู่ในพระไตรปิฎก
แล้วเราจะเอาสิ่งนั้นออกมา เห็นไหม บางคนมาถามว่า “ทำไมต้องถวายข้าวพระพุทธรเจ้า?”

” เวลาไปทำบุญบ้าน ต้องถวายพระพุทธรเจ้า เราก็ถามกลับ “พระพุทธรเจ้ากินข้าวอย่างนี้
หรือวะ?”

(หัวเราะ) พระพุทธรเจ้ากินข้าวอย่างนี้หรือ? พระพุทธรเจ้าไม่กิน พระพุทธรเจ้า
นิพพานไปแล้ว มันอาหาร ๔ ในวิภวัญ เรากินข้าว เทวดากินวิญญาณาหาร อาหารทิพย์
พรหม ผัสสาหาร มโนเจตนาหาร อาหารที่เป็นทิพย์

นี่เวลาไป โอ้โฮ.. ไปนรกสวรรค์มาแล้วมาคุยโม้อ้อวค.. มึงพูดผิดหมด

ทีนี้พอพระพุทธรเจ้าท่านนิพพานไปแล้ว แล้วกินอย่างนี้ไม่ได้ เพราะท่านไม่มีปาก
แต่เป็นประเพณีใจใหม่ ประเพณีพวกเราคารพพระพุทธรเจ้า ถ้าจะทำบุญกับพระก็ขอ
ทำบุญกับพระพุทธรเจ้าด้วย ก็ถึงว่าถวายข้าวพระพุทธร

ไอ้ถวายข้าวพระพุทธรมันเป็นประเพณี มันไม่ใช่ว่าถวายพระพุทธรเจ้า
พระพุทธรเจ้าได้กินหรือ ต้องพูดจริงๆ ว่า “พระพุทธรเจ้าไม่แตกหรือ” แต่เป็นประเพณี
พวกเรา เพราะว่าพวกเราเคารพ พวกเราคารพพระพุทธรเจ้าใหม่? ใครไม่เคารพ? เราก็
เคารพ.. เราก็เคารพ..

ทีนี้เราเคารพ เราจะเทิดทูนท่านด้วยวิธีใด มันก็สร้างศาสนพิธีขึ้นมา แล้วก็ไอ้บ้า
นั่นก็บอก “ไปถวายข้าวพระพุทธรเจ้าๆ” “พระพุทธรเจ้าแตกข้าวมึงหรือ?” ต่อแหล่งที่นั่น
เราจะรู้ว่าที่มันมาอย่างไร ที่มาประเพณีนี้มาจากตรงไหน คุณอย่างซักผ้า หลวงตาค่า
บอย ไอ้ซักผ้าบังสกุลๆ

“ซักผ้าบังสกุล” แต่ก่อนนั้นมันไม่มี แล้วพอพระพุทธรเจ้า พอคืออย่างที่ว่านาง
โสภณนิมนต์ไปฉัน พระนั่นไปฉันเข้า โอ้โฮ.. ขนาดว่าท่านป่วยใจ คนป่วย แต่คนบางที่
มันมีบุญนะ อายุแบบว่าร่างกายมันจะไม่เสื่อมสภาพมาก ขนาดป่วยๆ ยังรัก “โอ้โฮ.. ไป
ถึงตกใจเลย.. รัก” กลับมากินข้าวไม่ได้เลย รักมาก พอรักมากปั๊บ พอถึงเวลาแล้ว นาง
โสภณนั่นก็ตาย

พระพุทธรเจ้าสั่งไว้เลย “อย่าเพิ่งเผา” ให้เก็บไว้อย่างนั้นนะ

พอ ๓-๔ วันแล้ว ก็บอกเลย บอกว่า “พระพุทธเจ้าจะเป็นประธานจัดงานศพนี้เอง” แล้วก็นิมนต์พระนั่นไป ให้พระนั่นบอก “นี่ๆ มึงชอบเขา เอาไหม?” “ไม่เอา”

คนเรานั้นรักมาก พอคนเรารักมาก ไปเห็นสิ่งที่มันคาดหมายแล้วมันพลิกมาก.. มันบึ้ง! เป็นพระอรหันต์เลย ไปพิจารณาศพมันเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้ ก็เลยเป็นประเพณีที่มาชักผ้า

ทีนี้พอชักผ้าขึ้นมา ชักผ้าบังสกุล เห็นไหม ทอดผ้า ชักผ้า บ้าบอคอยแตกอยู่ ไอ้ชักผ้า ทอดผ้า เขาให้คู่ศพ.. ไอ้ฉิบหาย! เขาไม่ได้ชักผ้า เอาเบงค์ในซองนั่นหยอก ประเพณีทั้งหมดมันมีที่มาในนี้หมด เพียงแต่ใครจะดึงตรงไหนมาใช้

กรณีข้าวพระพุทธก็เหมือนกัน “ลาข้าวพระพุทธ ถวายข้าวพระพุทธ” แต่มันก็ดีอย่างหนึ่งให้เราเคารพบูชา คือให้เรา มีจุดเป้าหมายไง เหมือนเรา เวลาใครมา เด็กๆ มันพาพ่อแม่มาบอกว่า “กราบทำไมทองเหลือง”

เราบอกว่า “เขาไม่กราบทองเหลืองกัน เขากราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์”

“เขากราบปัญญาคุณ เมตตาคุณของพระพุทธเจ้า”

“เขากราบสัจธรรมความเป็นจริงนั่น”

“เขากราบพระอริยสงฆ์”

เขากราบถึงรัตนตรัย เขาไม่ได้กราบทองเหลืองหยอก.. พวกเราคิดกันไม่ถึง

มาถึงเห็นกราบพระๆ

นี่พูดถึงเวลามุมมอง.. มุมมอง ถ้าเราเข้าใจ มันอยู่ที่ประสบการณ์

กลับเนาะ.. เออ.. จบ